

The logo consists of the word "SLUSIK" in a white, rounded, sans-serif font. A small yellow dot is positioned above the letter 'i'. The text is centered within a dark blue circle. The background of the entire page features a light blue area in the top left with a grid of green dots, and a large, light green organic shape in the bottom right.

SLUSIK

**SERVICE LEARNING
UPSCALING SOCIAL
INCLUSION FOR KIDS**

PRIRUČNIK

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

University of Granada team: Jose L. Arco-Tirado; Francisco D. Fernandez-Martín; Miriam Hervás-Torres; Vicente Ballesteros Alarcón; Juan A. Serrano Jiménez

University of Limerick team: Tracey Gleeson; Patrick Ryan; Anne Warren-Perkinson

The University College of Teacher Education in Vienna team: Rolf Laven; Michaela Steed-Vamos; Seyda Subasi Singh

Matej Bel University team: Alžbeta Brozmanová Gregorová; Zuzana Heinzová

Faculty of Humanities and Social Sciences of University of Rijeka team: Bojana Culum

Centre for European Volunteering - CEV team: Gabriella Civico and Kristijan Gjorgjieski

Out of the Box International team: Antonis Polydorou and Marko Paunovic

Graphic Design & Proofreading: Holly Draper

Publisher: Centre for European Volunteering - CEV, 2022 Brussels

Service Learning Upscaling Social Inclusion for Kids - SLUSIK

Project number: 621448-EPP-1-2020-1-BE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Table of Contents

O priručniku	1	RILOG 1: Sata u MODELA PLACE	27
Uvod u učenje zalaganjem u zajednici	1	Priprema	28
OPIS MODELA PLACE	3	Povezivanje	29
Neformalno učenje	5	Djelovanje	32
5 faza modela PLACE	7	Zaključak i proslava	38
Glavni sudionici u modelu PLACE	8	Učinak	41
Učenici srednjih škola	8	PRILOG 2: Prijedlozi aktivnosti za provedba MODELA PLACEL	43
Nastavnici	9	Priprema	44
Partner u zajednici	10	Povezivanje	53
Student mentor	11	Djelovanje	59
Koordinator modela PLACE	12	Zaključak i proslava	67
		Učinak	69
PROVEDBA MODELA PLACE	13	Evaluacija iskustva učenja zalaganjem u zajednici	71
Priprema	13	PRILOG 3: Primjeri učenja zalaganjem u zajednici provedenog	77
Zadaće koje učitelj mora ispuniti	15	tijekom projekta	
Očekivani ishodi	16	PRILOG 4: Osposobljavanje studenata mentora i referentne točk	87
Povezivanje	17		
Zadaće koje nastavnik mora ispuniti	17	Regrutiranje	88
Očekivani ishodi	18	Selekcija	90
Djelovanje	19	Osposobljavanje	91
Zadaće koje nastavnik mora ispuniti	19	Povezivanje i pokretanje	93
Očekivani ishodi	22	Praćenje i podrška	95
Zaključak i proslava	23	Zaključak	97
Zadaće koje nastavnik mora ispuniti	23	PRILOG 5: Opis modela PLACE	99
Očekivani ishodi	23	PRILOG 6: "Je li moja škola spremna" (kontrolni popis)	101
Učinak	24	PRILOG 7: Popis socijalnih i građanskih kompetencija	103
Zadaće koje nastavnik mora ispuniti	24	PRILOG 8: Upute za vrednovanje partnera u zajednici	108
Očekivani ishodi	26	PRILOG 9: Metode za evaluaciju uspjeha učenika kroz učenje	110
		alaganjem u zajednici	110
		PRILOG 10: Pojmovnik	113

O PRIRUČNIKU

Ovaj priručnik je zamišljen kao pomoć nastavnicima u provedbi modela PLACE (Preparation, Link, Action, Celebrate, Effect) - modela učenja zalaganjem u zajednici. Ovaj model je unaprijeđena verzija postojećih i uspješnih projekata učenja zalaganjem u zajednici koji se provode u visokoškolskim ustanovama. Cilj je olakšati prelazak učenja zalaganjem u zajednici u školski kurikulum i pružiti potporu nastavnicima u realiziranju ovakvog modela u školama.

1 UVOD U UČENJE ZALAGANJEM U ZAJEDNICI

Model učenja zalaganjem u zajednici podrazumijeva strategiju podučavanja i učenja koja objedinjuje smisleno zalaganje u zajednici s obrazovanjem i refleksijom (promišljanjem). U učenju zalaganjem u zajednici, koje se još u našem nacionalnom kontekstu naziva i društveno korisno učenje, učenici su u središtu procesa koje uključuje osposobljavanje učenika za angažman u lokalnoj zajednici, prepoznavanje zajedničkih izazova lokalne zajednice i razvijanje odgovarajućih rješenja. Ovakvo podučavanje i učenje promiče i potpomaže socijalnu uključenost mladih unapređenjem socijalnih i građanskih kompetencija učenika te razvijanjem znanja i razumijevanja o vrijednostima i temeljnim pravima. Uvođenje učenja zalaganjem u zajednici u kurikulum predstavlja priliku da učenici uče o politici socijalne uključenosti Europske Unije i o Ciljevima održivog razvoja UN-a, uključujući pitanja ekologije i niza društvenih pitanja u okvirima svakodnevnog života. U ovakvom projektu učenici surađuju s drugima, primjenjuju svoje ideje i vještine kako bi pridonijeli svojim lokalnim zajednicama. Učenje zalaganjem u zajednici pruža mladima iskustvo u zajednici i kontakt s udrugama i volontiranjem na jedan strukturiran i siguran način, bez obzira na privatne okolnosti i obiteljsku situaciju. Na ovaj način smanjuje se vjerojatnost ranog prekida školovanja, a povećava vjerojatnost odrastanja u pojedince uključene u društvo.

Učenje zalaganjem u zajednici može se odrediti kroz glavne značajke, a model PLACE sadržava sljedeće:

- Učenje zalaganjem u zajednici je planirano i organizirano iskustvo namijenjeno učenicima, stečeno putem djelovanja koje odgovara na stvarne potrebe zajednice. Takvo podučavanje i učenje podržava odmak od rješavanja problema i odgovaranja na potrebe zajednice po tradicionalnom asistivnom modelu (djelovanje za zajednicu), a prema horizontalnom modelu solidarnosti (djelovanje sa zajednicom).
- Temeljeno je na aktivnom uključivanju učenika u sve faze projekata, od planiranja do vrednovanja. Učenici bi trebali vladati projektom i voditi aktivnosti, a ne ih samo izvršavati. Ovakvo učenje se bavi stvarnim iskustvima učenika i uključuje metakognitivne tehnike učenja gdje su učenici svjesni kako su učili, što su naučili, što im je pomoglo pri učenju, kako to mogu iskoristiti u praksi te što još moraju naučiti. Uvelike se oslanja na neformalne i informalne metode učenja.
- Učenje zalaganjem u zajednici se integrira u školski kurikulum. Postoji jasna povezanost zalaganja u zajednici s obrazovnim ciljevima i sadržajem. Ova metodologija može se uvrstiti u kurikulum raznih predmeta, može biti dio jednog predmeta ili pak u kombinaciji više predmeta ili suradnje više nastavnika kao dio interdisciplinarnih projekata.
- Učenje zalaganjem u zajednici pruža vremenski slijed koji omogućava sudionicima promišljanje o iskustvu učenja zalaganjem u zajednici. Refleksija u modelu učenja zalaganjem u zajednici je proces koji vodi učenika kroz iskustva fokusirana na zajednicu, olakšava temeljito razumijevanje odnosa i poveznica između iskustava i koncepata koji se uče na nastavi.
- Cilj ovog modela je razviti građansku odgovornost kod učenika. Kod integracije ove strategije u proces odgoja i obrazovanja očekujemo razvoj profesionalnih kompetencija, ali i razvoj građanskih kompetencija koje određuju uključenost građana ne samo tijekom, već i nakon provedbe projekta učenja zalaganjem u zajednici. Ovakvo učenje omogućava učenicima upoznavanje s ulogom civilnog društva i s ključnim komponentama za njegovo funkcioniranje, kao što su volontiranje i mehanizmi financiranja. Isto tako, učenici shvaćaju važnost uključivanja lokalnih zajednica u prepoznavanje izazova te razvijanje odgovarajućih rješenja.

OPIS MODELA PLACE

Model je usmjeren na pružanje mogućnosti učenicima srednjih škola za stjecanje socijalnih i građanskih kompetencija te stjecanje znanja i razumijevanja o vrijednostima i temeljnim pravima. Kroz primjenu ovog modela nastavnici mogu s lakoćom stvarati kvalitetne prilike za mlade za suradnju s partnerima u zajednici na lokalnim i globalnim izazovima unutar strukturiranog okruženja koje njeguje i formalno i neformalno učenje te tako razvija socijalne i građanske kompetencije.

Uključivanje ovog modela u vaš školski kurikulum donosi sljedeće:

- mladi razvijaju veću povezanost sa svojim lokalnim zajednicama,
- povećava se broj mladih koji su uključeni u projekte zajednice koji se bave lokalnim i globalnim izazovima,
- povećava se vjerojatnost odrastanja u socijalno uključene pojedince,
- a smanjuje se vjerojatnost socijalne isključenosti.

Nadalje, zajednici kao cjelini će koristiti više mladih s visoko razvijenim socijalnim i građanskim kompetencijama koji su više uključeni u zajednicu koja ih okružuje te veći broj potencijalnih volontera u zajednici.

Model PLACE spaja srednje škole i visokoškolske ustanove u zajedničkoj točki potreba lokalne zajednice i modela učenja zalaganjem u zajednici. Ovaj model pruža priliku za suradnju i za stvaranje održivih veza škole s visokoškolskim ustanovama. To se postiže uključivanjem studenata mentora koji imaju iskustva s modelom učenja zalaganjem u zajednici i koji mogu pomoći u provedbi i usmjeravanju učenja zalaganjem u zajednici u školama. Kao volonteri ili kao dio kolegija, posvetit će svoje vrijeme, podijeliti iskustva i prenijeti entuzijazam mlađim kolegama u školama i pratiti ih dok prolaze kroz vlastito iskustvo učenja zalaganjem u zajednici. Više informacija o referentnim točkama za kvalitetan program studenata mentora potražite u Prilogu 1.

Područje djelovanja i veličina modela PLACE mogu varirati te mogu biti različitih duljina i imati različite teme (npr. ekologija ili socijalna pravda), odgovarati na specifične lokalne potrebe (npr. otpornost na krize).

(Above) The PLACE Model graphic shows how each stage of the Model interacts with one another.

For more information on the PLACE Model stages, see **page 7**.

Neformalno učenje

Neformalno učenje je intencionalno učenje koje se odvija u različitim okruženjima i situacijama gdje podučavanje, osposobljavanje i/ili učenje nisu nužno jedine ili glavne aktivnosti. Ovakva metodologija može pružiti odgovarajući poticaj za učinkovitu provedbu predloženih aktivnosti budući da su one kompatibilne s karakteristikama modela učenja zalaganjem u zajednici i područjem djelovanja.

Ključne značajke neformalnog učenja mogu se ovako sažeti:

- Zajedničko djelovanje i uravnotežena interakcija između kognitivnih, afektivnih i praktičnih aspekata učenja.
- Spajanje individualnog i društvenog učenja, odnos podučavanja i učenja usmjeren na partnerstvo, solidarnost i simetriju.
- Učenje temeljeno na sudjelovanju i usmjereno na učenike.
- Pitanja iz stvarnog života, iskustveno učenje i učenje kroz angažman, promicanje međukulturalne razmjene i susreta kao metode učenja.
- Prednost prijenosu i primjeni vrijednosti i vještina svojstvenih životu u demokratskom okruženju.

Neformalne metode temelje se na pristupu "učenja kroz rad" i prilagođene su potrebama i specifičnim osobinama svakog učenika tako da istražuju njihove stilove i percepcije učenja te propituju njihovo razumijevanje učenja i obrazovanja.

Neformalne metode učenja uključuju simulacijske vježbe, igre, aktivnosti na otvorenom, izražavanje, proces integracije iskustava, refleksiju, diskusije, samoprocjenu i evaluaciju, igranje uloga i mnoštvo drugih sličnih aktivnosti.

Skup predloženih aktivnosti neformalnog učenja u sljedećim odjeljcima ima za cilj poduprijeti nastavnike u provedbi modela PLACE, a time i pomoći njihovim učenicima u postizanju svojih ciljeva.

5 faza modela PLACE:

Priprema

Oblikovanje i planiranje iskustva učenja zalaganjem u zajednici kako bi se podržali ciljevi učenja učenika povezani s nastavom i konceptima koji se uče u okviru određenog/određenih predmeta. U ovoj fazi sve se svodi na pripremu i oblikovanje iskustva učenja zalaganjem u zajednici te procjenjivanje jeste li vi i vaša škola spremni za provedbu učenja zalaganjem u zajednici koristeći model PLACE. Ako niste, sada trebate odrediti što trebate učiniti da postanete spremni.

Povezivanje

Povezivanje učenika s partnerima u zajednici, studentima mentorima i s drugim učenicima te odabir potreba zajednice ili aktivnosti koje najbolje podržavaju ciljeve učenja učenika unutar željenog sadržaja kurikuluma te postizanje zajedničkog dogovora o ulogama svakog sudionika.

Djelovanje

Povezivanje učenja s problemima iz stvarnog života, razvijanje ideja s partnerima u zajednici. U fazi djelovanja učenici pokazuju da mogu povezati naučeno s nastave sa životnim problemima i mogućnostima, razvijajući odgovorne stavove i ponašanja prema zajednici unutar i izvan škole. Ova faza se također odnosi na promišljanje o onome što su učenici radili i što su naučili kroz proživljeno iskustvo.

Zaključak i proslava

Demonstracija onoga što su učenici naučili i što su postigli u partnerstvu sa zajednicom. Učenici imaju priliku javno predstaviti rezultate svog angažmana pred partnerima u zajednici, uključujući prijatelje, obitelj, političare i druge relevantne aktere u zajednici.

Učinak

U ovoj fazi ideje učenika su dovršene, u stanju su primijeniti naučeno te je ostvarena međusobna korist; učenik/ca je dao/la vrijedan doprinos zajednici.

Glavni sudionici u modelu PLACE

Učenici srednjih škola:

Učenici sudjeluju u raznim aktivnostima učenja zalaganjem u zajednici koje se odvijaju u stvarnome kontekstu s partnerima u zajednici iz neprofitnih organizacija ili institucija. Kombiniraju se formalni i neformalni ishodi učenja. Učenici surađuju i imaju priliku djelovati, učiti o sebi i zajednici, promišljati o svojim iskustvima i razvijati svoje znanje, vještine te socijalne i građanske kompetencije.

Zašto se uključiti:

- Povećanje samopouzdanja/osnaživanje kroz angažiranje u zajednici na istoj razini kao i "odrasli".
- Pružanje prilike za razvijanje "mekih vještina" poput vještina komunikacije i empatije.
- Razvijanje dubljeg razumijevanja drugih i upoznavanje s kulturološkim različitostima.
- Podizanje svijesti i povećanje suradnje s lokalnim zajednicama te odrastanje u aktivne građane.

Što ćete raditi:

- Učiti kroz rad, postati aktivni sudionici u stvarnome kontekstu s partnerom u zajednici.
- Promišljati o tome što se dogodilo tijekom samog iskustva te kao rezultat angažmana.
- Surađivati s nastavnicima, studentima mentorima i partnerima u zajednici u planiranju vlastitog učenja, tj. što ćete točno raditi za vrijeme projekta.
- Stvarati nove veze u zajednici, razvijati međusobno poštovanje i sklapati dogovore s partnerima.
- Upoznati se s visokim obrazovanjem kroz interakciju sa studentima mentorima.
- Spoznati koji su ključni problemi u Europi i širom svijeta, kao što su primjerice obnovljivi izvori energije li pak ravnopravnost spolova.
- Demonstrirati što ste sve radili tijekom ovog iskustva, podijeliti ideje i postignuća s drugima.

Nastavnici

U modelu PLACE nastavnici prakticiraju obrazovni model koji kombinira formalno (strukturirano) učenje i informalno učenje u partnerstvu sa zajednicom. Oni vode učenike kroz praktična iskustva u lokalnoj zajednici kako bi provodili samostalno razvijene projekte koji utječu na društvene promjene; pružaju dodatni uvid u ono što učenici uče, osnažuju i šire građanski angažman učenika koji dublje upoznaju svoju zajednicu.

Zašto se uključiti:

- Proširit ćete i produbiti školski kurikulum kako biste stvorili bogatiji kontekst, usklađujući stvarna iskustva i razvijanje socijalnih i građanskih kompetencija s formalnim ishodima učenja.
- Dobit ćete priliku za mijenjanje tradicionalne uloge učitelja prema ulozi učitelja savjetnika koji vodi učenje u participativnom i aktivnom okruženju.
- Doprinijet ćete angažmanu učenika unapređenjem njihovih društvenih i građanskih kompetencija te povećanjem odgovornosti za učenje i osjećaja osnaživanja.
- Stvorit ćete obostrano korisna partnerstva između škole i zajednice te povećati podršku šire javnosti.
-

Što ćete raditi:

- Surađivati s koordinatorom modela PLACE u vezi programa učenja zalaganjem u zajednici i dogovarati partnerstva u zajednici.
- Pripremati sat uzimajući u obzir sadržaj kurikuluma te određivati ishode učenja.
- Organizirati uvodni susret sa studentima mentorima i partnerima u zajednici.
- Uspostaviti okvire aktivnosti, vrednovanja i refleksije.
- Voditi učenike prilikom razvijanja projekta koji će odgovoriti na potrebe partnera u zajednici.
- Poticati raspravu o informacijama, poticati učenike na pronalaženje informacija iz više izvora.
- Prepoznati postignuća učenika, podijeliti tijek rada i rezultate s partnerima u zajednici i širom javnosti
-

Partner u zajednici

Bilo koja neprofitna javna organizacija ili udruga koja može omogućiti prostor za značajna iskustva učenja zalaganjem u zajednici u kontekstu "stvarnog života" koja odgovaraju na stvarne potrebe zajednice. Partneri u zajednici pružaju mladima priliku za interakciju s odraslima i da budu priznati kao vrijedni članovi društva koji pridonose svojoj lokalnoj zajednici. Spremni su sklopiti partnerstvo kako bi omogućili učenje u školskom kontekstu, ispunili uvjete školskog kurikuluma i pružili informalna iskustva učenja koja će pomoći učenicima u stjecanju građanske kompetencije.

Zašto se uključiti:

- Doprinijet ćete obrazovanju i osposobljavanju sljedeće generacije predvodnika društvenih promjena.
- Dobit ćete priliku za educiranje mladih o aktualnim problemima koji utječu na njihovu lokalnu zajednicu.
- Imat ćete mogućnost traženja zajedničkog financiranja za projekte.
- Dodatno osnaživanje kapaciteta koje će pomoći u obavljanju zadataka vezanih uz određeni projekt.
- Mogućnost rješavanja izazova ili problema, poboljšanje kvalitete usluga ili kvalitete života korisnika.

Što ćete raditi:

- Objasniti svrhu i viziju organizacije ili institucije, kao i specifične potrebe na koje će učenici pokušati odgovoriti.
- Upoznati učenike sa specifičnom skupinom s kojom rade te im pomoći u razumijevanju iste.
- Pomagati pri određivanju područja izazova i projekata u kojima će učenici sudjelovati i odgovarati na pitanja.
- Sudjelovati u pružanju potrebnih smjernica, osposobljavanja ili supervizije.
- Sudjelovanje u evaluaciji projekta učenja zalaganjem u zajednici.
-

Student mentor

Studenti na preddiplomskom ili diplomskom studiju s prethodnim iskustvom u programima učenja zalaganjem u zajednici koji će podupirati učenike u značajnim iskustvima učenja u kontekstu "stvarnog života" važni su za model PLACE. Značajni su u promicanju društvenih promjena, podržavajući uspješnu provedbu modela PLACE u školama odnosno lokalnoj zajednici.

Zašto se uključiti:

- Pridonijet ćete inicijativi za obrazovanje koju vode mladi te koja potiče veći građanski angažman.
- Proći ćete program stručnog osposobljavanja odnosno usavršavanja kako biste osnažili učenike u provedbi projekta učenja zalaganjem u zajednici.
- Bit ćete podrška nastavnicima, učenicima i partnerima u zajednici na različitim projektima usmjerenim na rješavanje problema u lokalnim zajednicama.
- Prenijet ćete svoje znanje i vještine na zajedničke projekte koji podržavaju socijalnu uključenost na lokalnoj razini i koji mogu pridonijeti mogućem napretku provedbe politike socijalne uključenosti Europske Unije i Ciljeva održivog razvoja.

Što ćete raditi:

- Pridonijet ćete početnim interakcijama u grupi/timu kroz razmjenu iskustava i slične aktivnosti.
- Pomoći ćete u usmjeravanju učenika od početnog povezivanja s partnerima, razvijanja i provedbe njihovog projekta do javne prezentacije potencijalnih rješenja osmišljenih kao odgovor na prepoznate potrebe/probleme lokalne zajednice.
- Posvetiti ćete svoje vrijeme, podijeliti iskustva i prenijeti entuzijazam mladima u školama i pratiti ih dok prolaze kroz vlastito iskustvo učenja zalaganjem u zajednici.

Koordinator modela PLACE

Koordinatori osiguravaju da model učenja zalaganjem u zajednici prolazi kroz sve faze na način koji osigurava kontinuitet za nastavnike i partnere u zajednici. Oni djeluju kao veza između studenata i učenika te stalno rade na prepoznavanju prilika za buduću suradnju. Koordinator može biti iz škole ili iz visokoškolske ustanove koja je već uključena u projekt ili iz neke druge interesne skupine, kao što je lokalna vlast ili lokalni volonterski centar.

Zašto se uključiti:

- Osigurati ćete dosljednost modela PLACE i promicati načela i tehnike koje će osigurati neometano odvijanje nastavnih aktivnosti.
- Poboljšati ćete upravljanje međuovisnostima u projektu i odnose kroz učenje zalaganjem u zajednici u školama, umanjujući nejasnoće i usmjeravajući sudionike na potencijalna partnerstva.
- Unaprijediti ćete suradnju, kvalitetu i pravovremenost, istodobno podržavajući otvorenost modela za promjene i rast (kako na lokalnoj tako i na europskoj razini) po potrebi.
- Upravljat ćete rizicima dijeljenjem stečenih znanja i najboljih praksa u profesionalnoj zajednici modela PLACE.

Što ćete raditi:

- Osigurati da su pravila, kurikulum i pravne odredbe u skladu s lokalnim uvjetima.
- Pomoći u organizaciji sastanaka na redovnoj bazi.
- Pojašnjavati model zainteresiranim nastavnicima, voditi početnu implementaciju u školama.
- Davati primjere najboljih praksa i poticati mogućnosti za uključivanje partnera u zajednici.
- Voditi proces odabira i integracije studenata mentora koji će biti potpora učiteljima i učenicima.
- Pomagati školama u odabiru vrste projekata u kojima učenici mogu sudjelovati (usklađivanje strateškog fokusa škole s potrebama lokalnih partnera u zajednici) i odgovarati na pitanja nastavnika.
- Organizirati sastanke na kojima ćete usmjeravati ili osposobljavati studente mentore volontere ili nastavnike kojima će to možda biti potrebno.

PROVEDBA MODELA PLACE

Potpuni opis modela PLACE i obaveze ostalih sudionika potražite u Prilogu 2. Ovaj odjeljak priručnika detaljno opisuje model PLACE iz perspektive nastavnika.

Priprema:

U ovoj fazi sve se svodi na pripremu i oblikovanje strukture iskustva učenja zalaganjem u zajednici. Prepoznavanje potreba zajednice i aktivnosti koje najbolje podržavaju ishode učenja unutar željenog sadržaja školskog kurikuluma i uspostavljanje općeg razumijevanja uloge svakog sudionika.

Prije nego što odlučite početi provoditi model PLACE u vašoj školi, važno je znati nekoliko ključnih činjenica koje mogu utjecati na vaše namjere i o kojima biste trebali razmisliti. Za uspješan početak preporučujemo:

- Donesite osobnu odluku da će uvođenje modela PLACE doprinosti svim uključenim dionicima (školi, učenicima, vama i zajednici) u skladu sa suvremenim obrazovnim načelima, što podrazumijeva i poznavanje 'filozofije' i osnovnih koraka modela učenja zalaganjem u zajednici.
- Obratite se ravnatelju škole kako biste uključili model PLACE u školski odgojno-obrazovni program.
- Obratite se nastavnom osoblju kako biste im pojasnili filozofiju modela PLACE na primjeru njihovog predmeta i pokazali potencijal projekta za različita odgojno-obrazovna područja.
- Obratite se roditeljima putem školskog odbora, udruga roditelja itd., gdje ćete naglasiti prednosti za učenike.
- Nadahnite se primjerima već provedenih projekata učenja zalaganjem u zajednici.
- Uspostavite suradnju s pojedincima, institucijama i/ili organizacijama koje su već uvele model učenja zalaganjem u zajednici kako biste osnaživali motive za implementaciju modela učenja zalaganjem u zajednici i kako bi se izbjegle (već viđene i doživljene) pogreške.

Osnovni preduvjet za uspješan razvoj modela PLACE jeste okruženje koje potiče sudjelovanje učenika u aktivnostima koje se provode u zajednici. Riječ je o stvaranju okruženja koje potiče zanimanje za stvari i pojave koje nas okružuju i za pomaganje drugima te u kojem se djelovanje učenika u zajednici podržava i cijeni. Ovakvo se okruženje ponekad „automatski“ razvija u nekim školama; drugdje je potrebno poraditi na njemu te stvaranje takvog okruženja može biti jedan od ciljeva pri uvođenju modela PLACE. Okruženje koje podržava učenje zalaganjem u zajednici većinom je rezultat stava škole prema aktivnostima u zajednici, ali i stava ostalih nastavnika i stručnog kadra. Očekujte da možda nećete naići na pozitivnu reakciju vaših kolega. Onima koji nisu nikada sudjelovali u ovakvim projektima može biti teško shvatiti zašto bi se netko upuštao u to. Međutim, ako potaknete učenike na sudjelovanje u aktivnostima učenja zalaganjem u zajednici, dok istodobno vaši kolege nastavnici ismijavaju, omalovažavaju ili izražavaju svoju nezainteresiranost, vjerojatno ćete morati uložiti puno više energije kako biste ne samo uključili učenike u aktivnosti u zajednici, već ih i zadržali i stvorili pritom okruženje u kojem će se oni osjećati sigurno i dobro.

Odgovorite na ova pitanja:

1. Kakav je stav vodstva škole prema aktivnostima učenika u zajednici?
2. Kakav je stav drugih nastavnika prema aktivnostima učenika u zajednici?
3. Kako mogu potaknuti vodstvo škole, druge nastavnike, stručnu službu na sudjelovanje u integraciji PLACE modela?
4. Kakvo je iskustvo škole i učenika vezano za aktivnosti u zajednici?
5. Kako mogu potaknuti učenike na sudjelovanje u integraciji PLACE modela?
6. Što roditelji kažu o aktivnostima učenika u zajednici?
7. Kakav je moj stav o volontiranju i modelu učenja zalaganjem u zajednici?
8. Koliko vremena želim/mogu posvetiti ovom projektu?

PROVEDBA MODELA PLACE

Priprema (nastavio)

Zadaje koje učitelj mora ispuniti:

- Razmislite o potrebama i ciljevima provedbe modela PLACE koji su specifični za vašu školu

Odgovorite na pitanja:

1. Koje su potrebe škole na koje treba odgovoriti provedba modela PLACE? Koji su ciljevi provedbe modela PLACE u odnosu na moju školu? Što bi trebala provedba modela PLACE donijeti u školu?
2. Provjerite udovoljavate li svim točkama iz odjeljka "Je li moja škola spremna za učenje zalaganjem u zajednici". (Prilog 3)
3. Raspravite i odlučite gdje će se u školskom kurikulumu koristiti metodologija učenja zalaganjem u zajednici, hoće li to biti jedan predmet, kao što je povijest, građanski odgoj, umjetnost ili biologija, ili pak kroz međupredmetni pristup.
4. Pronađite kolege koji će vas podržati u provedbi modela učenja zalaganjem u zajednici, pogotovo ako se radi o nekoliko predmeta.
5. Uspostavite partnerstvo između vaše škole i visokoškolske ustanove iz koje će doći studenti mentori.
6. Odredite koordinatora modela PLACE - to možete biti vi ili neki drugi sudionik, kao što je ranije opisano.

- Odlučite koje će socijalne i građanske kompetencije biti ishodi učenja. (Potpuni popis mogućih socijalnih i građanskih kompetencija potražite u Prilogu 4.)
- Potaknite učenike i studente mentore da počnu razmišljati o temi/području (kao što su ekologija, kultura, civilno društvo, siromaštvo...) na kojima bi željeli raditi i zašto.
- Pretražite moguće lokalne organizacije s kojima bi škola mogla surađivati kako bi se zadovoljile lokalne potrebe. Prilog 5 je koristan izvor koji može pomoći u ovom dijelu.
- Uključite se u zajednicu praktičara, korisnika modela učenja zalaganjem u zajednici, i sudjelujte u prilikama za osnaživanje kapaciteta koje se nude na internetu te podijelite svoje sumnje, pitanja i ideje s drugim zainteresiranim praktičarima s različitim iskustvima.

Očekivani ishodi (kontrolni popis):

1. Koordinator oblikuje znanje i svijest o inicijativi. Promiče povezivanje svih dionika i razvija mrežu različitih inicijativa usmjerenih na suočavanje s potrebama zajednice.
2. Nastavnik postaje posrednik u stjecanju znanja nudeći učenicima novo iskustvo učenja tijekom kojeg dobivaju priliku da sami ravnopravno sudjeluju u procesu učenja i stvaranja znanja.
3. Studenti mentori su odabrani, a zatim i osposobljeni za podupiranje nastavnika i za povezivanje s učenicima. (Više o osposobljavanju i ulozi studenata mentora u modelu PLACE potražite u Prilozima 1 i 2)
4. Sadržaj nastavnog sata osmišljen je kako bi se informiralo učenike o različitim aspektima njihovog projekta u zajednici i o suradnji s partnerima, a studenti mentori bi trebali pružiti prilike učenicima za učenje predviđenog sadržaja na dubljim razinama.
5. Učenici su upoznati s konceptom učenja zalaganjem u zajednici i motivirani su za suradnju s partnerima u zajednici.
6. Učenici postavljaju vlastite ishode učenja.

PROVEDBA MODELA PLACE

Povezivanje

Povezivanje mladih s partnerima u zajednici, studentima mentorima i jednih s drugima i odabir potreba zajednice ili aktivnosti koje najbolje podržavaju ciljeve učenja učenika unutar željenog sadržaja kurikuluma te postizanje zajedničkog dogovora o ulogama svakog sudionika.

Zadaci koje nastavnik mora ispuniti :

- Djelujte kao savjetnik u procesu učenja. Uz pomoć studenata mentora povežite se s neprofitnim partnerima u zajednici.
- Planirajte grupne interakcije i fokus na zajedničku potrebu. Uz kontinuiranu interakciju i raspravu, dopustite učenicima uspoređivanje usvojenog i mogućnost za usvajanje nečeg novog.
- Pomognite studentima mentorima da se povežu s učenicima, organizirajte uvodne susrete, upoznajte učenike sa studentima mentorima i partnerima u zajednici.
- Podržite učenike u razumijevanju analize potreba i u pripremi plana za provedbu analize potreba.
- Provjerite je li koordinator modela PLACE dobio suglasnost škole, visokoškolske ustanove i lokalnih partnera te odredio uloge i odgovornosti svakoga od njih.

Očekivani ishodi (kontrolni popis) :

1. Učenici se upoznaju s partnerima u zajednici i prepoznaju potrebe ili cilj na kojem će raditi.
2. Učenici se upoznaju sa studentima mentorima i mogu povezati svoje ciljeve s iskustvima studenata mentora
3. Učenici razumiju što je procjena potreba zajednice, zašto je ona važna i kako se do nje dolazi.
4. Učenici odlučuju na koji način će definirati potrebe zajednice, kao i na koje politike, inicijative, strategije žele odgovoriti.
5. Postižu se službeni dogovori za rad s lokalnim organizacijama.

PROVEDBA MODELA PLACE

Djelovanje

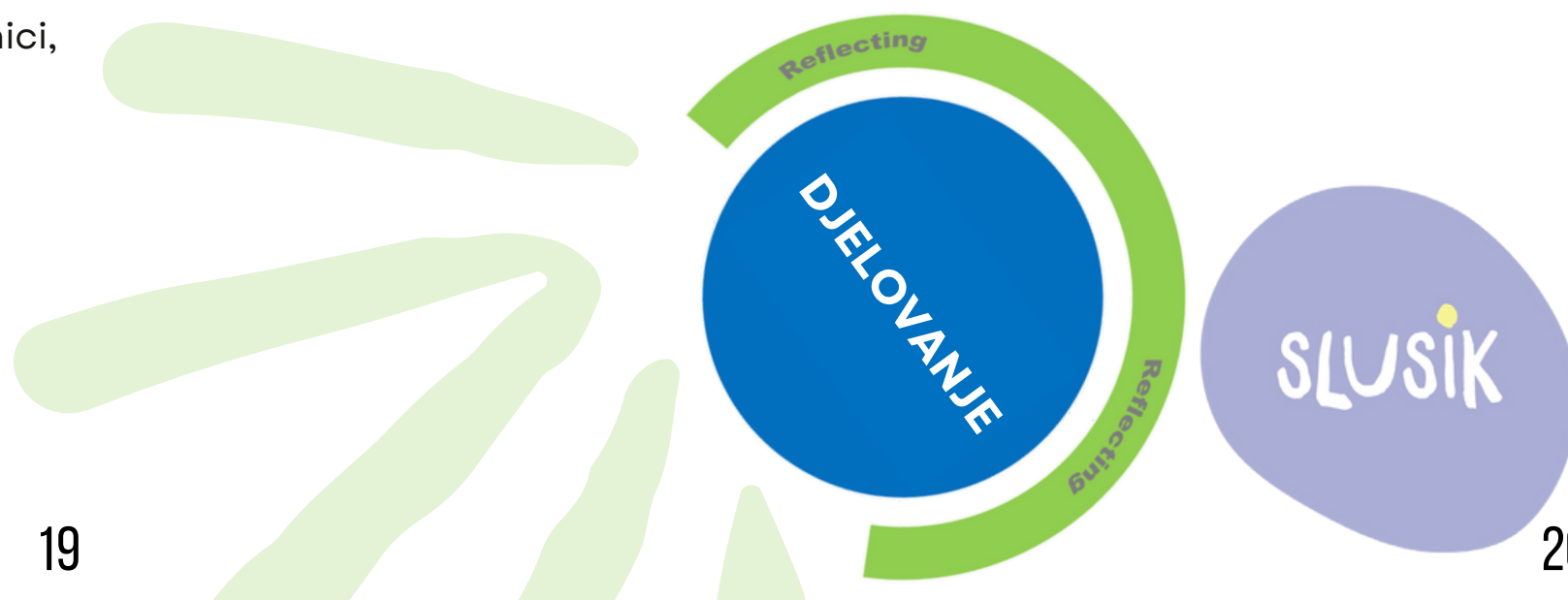

U fazi djelovanja učenici pokazuju da mogu povezati naučeno sa životnim problemima i mogućnostima, razvijajući odgovorne stavove i ponašanja prema zajednici unutar i izvan škole. Ova faza se također odnosi na promišljanje o onome što su radili i o onome što su učenici naučili kroz iskustvo.

Zadaće koje nastavnik mora ispuniti: :

- Redovito razgovarajte s koordinatorom o procesu i pratite kako se program razvija
- Podržite učenike u izradi analize potreba i pružite im povratne informacije
- Pozovite studente mentore u školu na predložene nastavne sate
- Organizirajte događanje za partnere u zajednici i učenike kako bi predstavili rezultate analize potreba
- Povećajte sveukupne prednosti iskustva učenja u zalaganjem u zajednici. Kroz provedbu projekata učenja zalaganjem u zajednici učenici se razvijaju.
- Objasnite obveze, očekivanja i uloge. Najčešći problemi koji se pojavljuju u aktivnostima učenja zalaganjem u zajednici nastaju zbog nejasno definiranih obveza, zadataka i očekivanja od učenika. Stoga je važno stalno pojašnjavati ove aspekte tijekom faze djelovanja u zajednici.
- Ostanite usredotočeni na ciljeve učenja i razvoja. Aktivnosti koje učenici obavljaju tijekom djelovanja u zajednici nisu automatski povezane s njihovim ciljevima učenja. Stoga je potrebno uspostaviti izravnu vezu između zalaganja u zajednici i učenja u fazi djelovanja u zajednici, primjerice kontinuiranom refleksijom.

- Podržite učenike tijekom njihovog djelovanja u zajednici. Nova okruženja i zadaće povezane s provedbom aktivnosti učenja zalaganjem u zajednici mogu biti izazovni za učenike, ali i zastrašujući. Redovito davanje uputa, ohrabrivanje i vodstvo mogu pomoći učenicima da prevladaju osjećaj nesigurnosti, tjeskobe i nervoze.
- Potičite interpersonalnu komunikaciju i interkulturalna iskustva. Djelovanje u zajednici može pridonijeti razvoju interpersonalnih i međukulturalnih kompetencija učenika tako što će dolaziti u kontakt s ljudima različitih nacionalnosti, socio-ekonomskog statusa i dobi. Također imaju priliku podučavati druge o vlastitom položaju i statusu.
- Pomozite hvatati se u koštac s promjenama tijekom provedbe projekta učenja zalaganjem u zajednici. Unatoč temeljitoj pripremi, ne mora sve ići po planu. Ako dođe do promjena, važno je pomoći učenicima da se suoče s njima na učinkovit i kreativan način. Ne znači da će svaki projekt učenja zalaganjem u zajednici uspjeti kao što je prvobitno bilo predviđeno. Čak i kroz neuspjeh, ljudi uče.
- Nadgledajte učenike i pružite im sigurnost. Prilikom djelovanja u zajednici, važno je osigurati sigurnost učenika redovitim praćenjem provedbe projekta. U slučaju bilo kakvih prijetnji ili problema, učitelji bi trebali biti kontakt osobe koje mogu pružiti sigurnost.
- Održavajte energiju i entuzijazam. Kroz duži rad u zajednici, učenici mogu izgubiti energiju i entuzijazam, stoga je važno poticati ih na izvršavanje zadataka i postizanje ciljeva kroz neformalnu podršku.

PROVEDBA MODELA PLACE

Djelovanje(nastavio)

Zadaće koje nastavnik mora ispuniti (nastavak):

- Dokumentirajte iskustva i pripremajte se za refleksiju. Kako bi učenici mogli najbolje iskoristiti svoje iskustvo učenja zalaganjem u zajednici, važno je da dokumentiraju svoja iskustva, učenje i pitanja na različite načine tijekom same provedbe aktivnosti učenja zalaganjem u zajednici. Postoji nekoliko načina za refleksiju tijekom djelovanja u zajednici, kao što su:
- Upitajte učenike što rade, zašto to rade, što pritom uče, što ih zbunjuje i/ili frustrira.
- Pozovite ih da zapišu ključne riječi iz svojih iskustava, osjećaja ili procesa učenja.
- Provjerite je li u timskim projektima određena osoba koja će biti odgovorna za fotografiranje ili snimanje.
- Potaknite ih da vode dnevnike i koriste druge oblike refleksije.
- Budite aktivni. Ako učenici odluče očistiti neki prostor, održati radionice za djecu ili pomoći u domu za starije osobe, uključite se i vi u tu aktivnost.
- Nemojte preuzimati zasluge za ideje ili aktivnosti učenja zalaganjem u zajednici koje su učenici osmislili. Oni moraju osjećati da projekt pripada njima, a ne vama. Pokušajte ne razmišljati o tome kako biste vi isplanirali ili proveli aktivnost. Imajte na umu da ste vi samo savjetnici pri stvaranju ideje.

Očekivani ishodi (kontrolni popis) :

1. Projekti u zajednici stvoreni su tako da učenici mogu imati značajan utjecaj na zajednicu odgovaranjem na javnu potrebu unaprijed odabranu otvorenom suradnjom između nastavnika, koordinatora modela PLACE, studenata mentora s iskustvom u učenju zalaganjem u zajednici i partnera u zajednici.
2. Učenici odabiru projekt/aktivnost koja odgovara na potrebu/problem partnera u zajednici
3. Učenici predstavljaju planove partneru u zajednici i dobivaju savjete i/ili povratne informacije
4. Učenici razvijaju socijalne i građanske kompetencije i osnažuju se. Moraju vjerovati da će njihovo ponašanje, ideje ili pristup biti važni za njih u kontekstu učenja i za buduće životne prilike.
5. Učenici ne djeluju izolirano, ne rade po svom i kako njima odgovara, već su povezani s partnerom u zajednici i članovima projektnog tima.
6. Učenici razvijaju svijest o odgovornosti za vlastite postupke prema okolišu i drugim ljudima.
7. Plan aktivnosti za nastavnike proveden je prema planu (koncept vjernosti implementacije u evaluaciji programa).
8. Plan aktivnosti za učenike proveden je prema planu
9. Plan aktivnosti za studente modele proveden je prema planu
10. Plan aktivnosti za partnere u zajednici proveden je prema planu
11. Plan aktivnosti za koordinatora proveden je prema planu

PROVEDBA MODELA PLACE

Zaključak i proslava

Ovo je faza u kojoj učenici imaju priliku predstaviti svoje rezultate i svoj učinak na javnom događanju otvorenom za lokalnu zajednicu kako bi prepoznali i proslavili njihova postignuća. Učenici mogu pokazati što su naučili i što su postigli tijekom svog partnerstva u zajednici.

Zadaće koje nastavnik mora ispuniti:

- Podržati učenike u organizaciji javnog događanja gdje će predstaviti svoja postignuća.
- Razgovarati s partnerima u zajednici i studentima mentorima kako biste ih uključili u događanje
- Poduzeti potrebne korake kako biste povećali publicitet postignuća
- Pomoći učenicima u pripremanju završne prezentacije i pružiti povratne informacije
- Potaknuti učenike na samorefleksiju o utjecaju provedbe projekta
- Pomoći pripremiti izvještaj i očekivane rezultate (fotografije, plakati, sadržaj web stranice...) provedbe projekta koje će škola koristiti kao primjer za sljedeće projekte

Očekivani ishodi (kontrolni popis) :

1. Učenici imaju priliku predstaviti, pokazati i/ili govoriti o tome što su radili.
2. Učenici dobivaju povratne informacije od partnera u zajednici i vršnjaka.
3. Učenici promišljaju i izražavaju svoje misli o iskustvima i o onome što su naučili.

Učinak

U ovoj fazi ideje učenika su dovršene, u stanju su primijeniti naučeno te je ostvarena međusobna korist; učenik/ca je dao/la vrijedan doprinos zajednici.

Zadaće koje nastavnik mora ispuniti:

- Organizirajte susrete refleksije u školi kako biste povećali učinak programa i povećali svijest učenika o takvim mogućnostima.
- Potaknite učenike da podijele svoja iskustva među školskom zajednicom.
- Izmjerite i procijenite uspješnost učenika prema unaprijed postavljenim obrazovnim ciljevima i ciljanim kompetencijama (socijalnim i građanskim).
- Obavijestite učenike o dugoročnom učinku koji je postignut u lokalnoj zajednici (možda u nadolazećim školskim godinama).

SLUSIK

PROVEDBA MODELA PLACE

Učinak (nastavak)

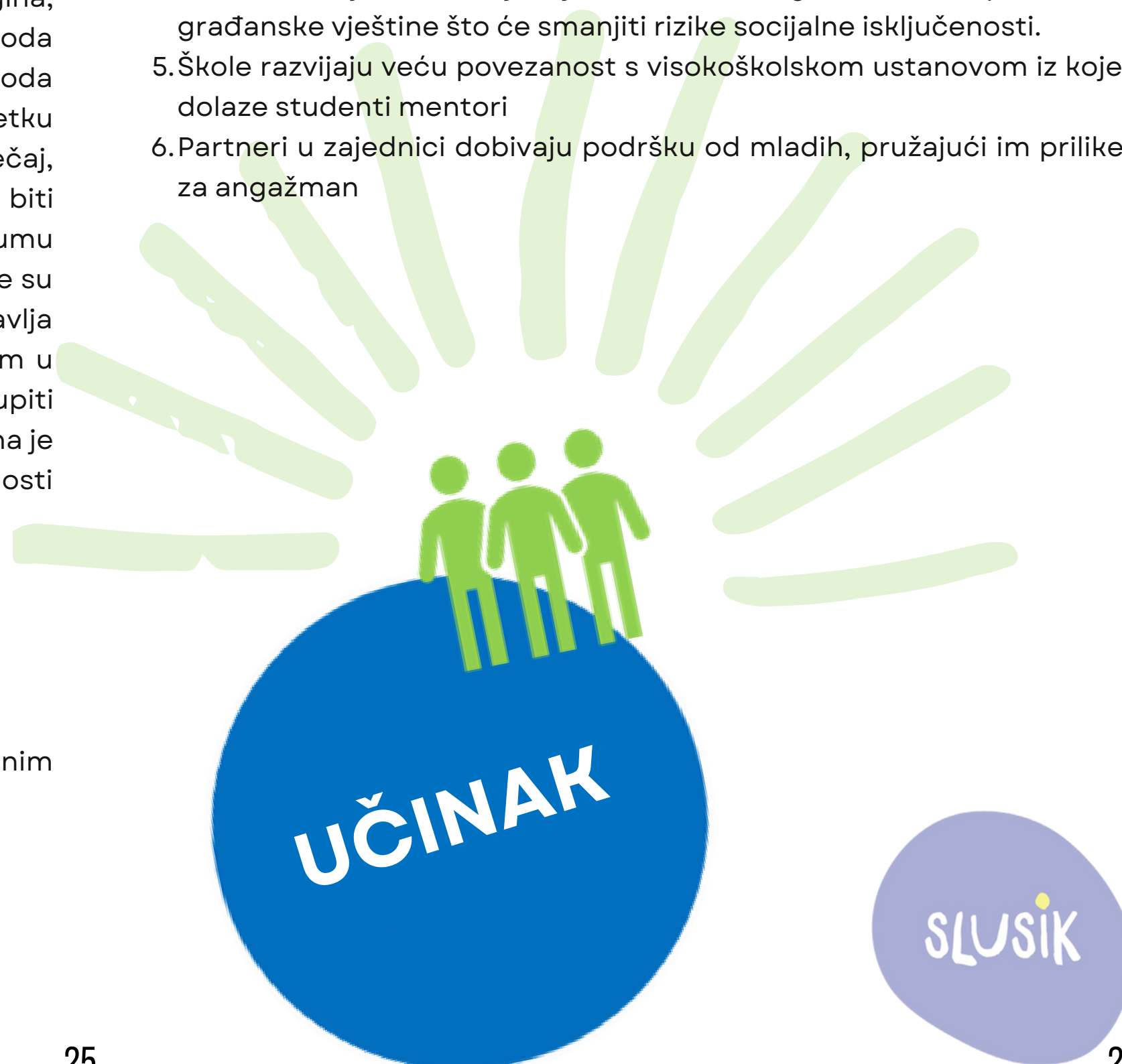
Zbog specifičnosti projekata učenja zalaganjem u zajednici koji su usmjereni i na učenje i na zalaganje u zajednici, potrebna je evaluacija ciljeva postavljenih za zalaganje u zajednici i postizanja obrazovnih ciljeva projekta: stečena i primijenjena znanja i kompetencije (Regina, Ferrara, 2017). Imajući to na umu, vrednovanje se definira kao metoda provjere obrazovne (akademske) razine koju su učenici dostigli i ishoda učenja zalaganjem u zajednici koje je nastavnik definirao na početku formalnog ili neformalnog obrazovanja (predmet, tečaj, osposobljavanje itd.). Ishodi učenja zalaganjem u zajednici mogu biti vrednovani kao bilo koji drugi akademski ishod, ali treba imati na umu da ocjenjujemo akademska postignuća studenata, a ne broj sati koje su uložili u djelovanje u zajednici. S druge strane, evaluacija predstavlja povratnu informaciju različitih dionika u procesu učenja zalaganjem u zajednici. Cilj evaluacije nije ocjenjivati ili vrednovati, nego prikupiti povratne informacije o ukupnosti procesa. Svakom projektu potrebna je evaluacija ne samo sadržaja, nego i projekta u njegovoj cijelosti (Brozmanova Gregorova i sur., 2020).

Evaluacija stoga može sadržavati:

1. Evaluaciju nastavnika i partnera u zajednici koju provode učenici;
2. Evaluaciju učenika i nastavnika koju provodi partner u zajednici;
3. Evaluaciju partnera u zajednici koju provode nastavnici;
4. Samoevaluaciju nastavnika utemeljenu na svim predloženim evaluacijama. (Brozmanova Gregorova i sur., 2020).

Očekivani ishodi (kontrolni popis):

1. Partneri u zajednici zadovoljni su sudjelovanjem učenika i pružaju povratne informacije školi i koordinatoru.
2. Učenici poboljšavaju razvoj međuljudskih odnosa, kao što su timski rad, vodstvo i komunikacijske vještine.
3. Učenici su postali zadovoljniji školom i društvom te su motivirani za nastavak učenja.
4. Učenici imaju veći osjećaj društvene odgovornosti i povećane građanske vještine što će smanjiti rizike socijalne isključenosti.
5. Škole razvijaju veću povezanost s visokoškolskom ustanovom iz koje dolaze studenti mentori
6. Partneri u zajednici dobivaju podršku od mladih, pružajući im prilike za angažman

PRILOG 1

NASTAVNE PRIPREME ZA MODEL PLACE

NASTAVNE PRIPREME

Priprema

SLUSIK

Sat 1 Uvod u model učenja zalaganjem u zajednici i moji osobni ciljevi

Kratak sadržaj

- Uvod u model učenje zalaganjem u zajednici - što je to i kakav će biti učinak. Uključivanje prezentacija jednog ili više studenata mentora koji su imaju iskustva s modelom učenja zalaganjem u zajednici i koji će pratiti učenike tijekom njihovog iskustva.
- Promišljanje o osobnim ciljevima učenika - što želim naučiti, što želim razviti.
- Definiranje očekivanja i strahova.
- Postavljanje pravila za grupni rad.

Pitanja za usmjeravanje

1. Jesu li učenici razumjeli što je model učenje zalaganjem u zajednici i što ih čeka?
2. Jesu li učenici izrazili svoja očekivanja i strahove?
3. Jesu li učenici odredili svoje osobne ciljeve?
4. Jesu li uspostavljena pravila za grupni rad?
5. Jesu li priče studenata mentora ostvarile učinak koji ste očekivali?

Ishodi nastavnog sata

1. Učenici su upoznati s konceptom učenja zalaganjem u zajednici i motivirani za suradnju s partnerskom organizacijom u zajednici.
2. Učenici postavljaju vlastite osobne ciljeve učenja i razvoja.
3. Učenici određuju svoja pravila za grupni rad.

Sat 2 Analiza potreba - koncept i metode

Kratak sadržaj

Objašnjavanje procjene potreba: procjena potreba uključuje istraživanje te sustavno savjetovanje s dionicima iz zajednice i korisnicima projekta prije samog oblikovanja i provedbe projekta. Tako procjena potrebe pomaže prepoznati potrebe/probleme i uključiti one (partnerske organizacije, njihove korisnike, obitelji itd.) koji bi trebali imati koristi od projekta učenja zalaganjem u zajednici u donošenje odluke o konačnom izgledu projekta.

Svaki projekt učenja zalaganjem u zajednici trebao bi započeti s jasnim opisom potreba koje će (pokušati) riješiti. Učenici su često skloni za vrijeme planiranja projekta pomiješati što je aktivnost, a što je potreba. Obično im je lakše ili zabavnije razmišljati o onome što bi željeli učiniti umjesto da razmišljaju o tome što je prava potreba/problem koji moraju riješiti. Aktivnosti su u osnovi način na koji ćemo riješiti potrebu/problem, ali da bismo to mogli učiniti, najprije moramo biti sigurni što je točno potreba/problem. Potreba se može definirati kao odsutnost nečega neophodnog, poželjnog ili korisnog i obično je povezana s problemima s kojima se suočava određena skupina (tj. mladi, osobe s invaliditetom, itd.).

Ishodi nastavnog sata

1. Učenici razumiju što je procjena potreba zajednice, zašto je to važno i kako se do nje dolazi.
2. Učenici razumiju razliku između potrebe zajednice i aktivnosti.

Sat 3a Povezivanje i upoznavanje sa studentima mentorima (vidite Prilog 1)

Kratak sadržaj

Korištenje strategija koje mogu povećati vjerojatnost da će mentorski odnosi biti održivi i učinkoviti uključuje sljedeće aktivnosti:

- spojite studente mentore i učenike na temelju pažljive analize osobina studenata mentora i učenika
- održite uvodni susret u školi na kojem će se međusobno predstaviti, komunicirati i započeti mentorski odnos - prilika za korištenje metodologije neformalnog učenja kako bi se upoznali jedni s drugima i "probili led".

Pitanja za usmjeravanje- Jeste li...

1. uzeli u obzir/analizirali osobine studenata mentora i učenika?
2. Organizirali i dokumentirali uvodni susret između studenta mentora i učenika?
3. Upoznali studente mentore s učenicima i potpisali sporazum o pravima i obvezama, pristajući na pravila i uvjete programa te po potrebi dobili povratne informacije o spojenim parovima?
4. Osigurali da su studenti mentori spremni za početak nakon povezivanja s učenicima?
5. Pripremili učenike da započnu s izvršavanjem svojih zadataka nakon povezivanja?

Ishodi nastavnog sata

1. Učenici se sastaju sa studentima mentorima i upoznaju se.
2. Učenici potpisuju sporazum o pravima i obvezama, uključujući dokument o upravljanju rizicima.
3. Nastavnik upućuje učenike u planiranje analize potreba.

Sat 3b Plan analize potreba

Kratak sadržaj

- Razvijanje plana za analizu potreba gdje učenici vode glavnu riječ.
- Podrška studenata mentora u planiranju procjene potreba

Pitanja za usmjeravanje:

1. Imamo li plan za procjenu potreba?
2. Je li učenicima jasno koja je njihova uloga u procjeni potreba?

Ishodi nastavnog sata

1. Učenici odlučuju na koji način će definirati potrebe zajednice, kao i na koje politike, inicijative, strategije žele odgovoriti.
2. Učenici međusobno dijele odgovornosti za procjenu potreba.

Sat 4 (ako je potrebno i više): Provedba analize potreba.

Kratak sadržaj

Na temelju plana pripremljenog na prethodnom satu, učenici izrađuju analizu potreba i pripremaju izvještaje. Studenti mentori i nastavnici mogu pomoći u procesu prikupljanja podataka i pripremanja izvještaja. .

Pitanja za usmjeravanje.

1. Koji su rezultati analize potreba?
2. Znamo li na kojim potrebama, problemima i izazovima možemo raditi u okviru projekta učenja zalaganjem u zajednici?

Ishodi nastavnog sata

1. Učenici izrađuju analizu potreba i pripremaju izvještaj o rezultatima.

Sat 5 Rasprava o rezultatima analize potreba.

Kratak sadržaj

Polazna točka je prepoznavanje potrebe ili problema lokalne zajednice koje će projekt pokušati riješiti. Važno je da aktivnost koja se provodi bude razumna i da potiče razvoj kompetencija sudionika projekta, kao i da pametno podupire lokalnu zajednicu.

Na temelju rezultata analize potreba, učenici raspravljaju na koju potrebu/problem ili izazov žele odgovoriti u projektu. Također pokušavaju preciznije opisati odabrani problem.

Pitanja za usmjeravanje.

1. Koji je problem ili izazov zanimljiv učenicima? U koji će se uključiti?
2. Što znaju o odabranim problemima?

Ishodi nastavnog sata

Učenici promišljaju o rezultatima analize potreba i odlučuju koje će potrebe ili izazove pokušati riješiti.

Sat 6 Susret s partnerima u zajednici

Kratak sadržaj

Susret s partnerima u zajednici kako bi razgovarali o rezultatima analize potreba i dobili povratne informacije.

Pitanja za usmjeravanje.

1. Je li ona neophodna za zajednicu? Što partneri u zajednici misle o analizi potreba?
2. Koje su njihove povratne informacije?
3. Koje su njihove preporuke?
4. Je li potreba zajednice uspješno prepoznata?
5. Je li zajednica bila uključena u procjenu potreba?

Ishodi nastavnog sata

Učenici se sastaju s partnerima u zajednici kako bi predstavili rezultate analize potreba i zajednički razvili moguća rješenja, kao i dobili povratne informacije.

Sat 7 (ako je potrebno i više): Planiranje projekta učenja zalaganjem u zajednici

Kratak sadržaj

U ovoj fazi treba odrediti cilj učenja i djelovanja u zajednici. Vrstu aktivnosti treba planirati u dogovoru s ljudima koji poznaju temu i potrebe grupe za koju želite raditi ili izravno s predstavnicima lokalne zajednice. Nakon što se utvrdi tema i područje projekta, vrijeme je da se prebacite na pripremu aktivnosti. Ovisno o tome kakav projekt učenici namjeravaju provesti, planiranje može varirati, ali ono će uvijek uključivati: definiranje i podjelu zadataka, komunikaciju u grupi, izradu rasporeda projekta i planiranje proračuna. Učenicima će možda biti potrebno dodatno osposobljavanje u određenim područjima - stjecanje specifičnog znanja ili razvijanje određenih vještina.

Pitanja za usmjeravanje.

1. Jesu li određeni ciljevi projekta?
2. Jesu li ciljevi projekta povezani s odabranom potrebom?
3. Jesu li određeni ciljevi učenja?
4. Jesu li ciljevi učenja i ciljevi projekta povezani?
5. Jesu li planirane aktivnosti povezane s postavljenim ciljevima?
6. Jesu li definirane odgovornosti i dužnosti u timu?
7. Je li vrijeme provedbe projekta određeno?
8. Postoji li planirani budžet za aktivnosti?
9. Imamo li resurse za provedbu projekta?
10. Postoji li plan praćenja i evaluacije projekta?
11. Postoji li plan za promidžbu projekta?

Ishodi nastavnog sata

Učenici u suradnji s partnerima u zajednici definiraju cilj projekta i planiraju aktivnosti.

Sat 8-12 (ako je potrebno i više): Provedba projekta učenja zalaganjem u zajednici, primjena naučenog kroz djelovanje u zajednici, razvoj kompetencija.

Kratak sadržaj

Sljedeći korak je aktivnost za koju su se učenici pripremili. Ponekad sama aktivnost traje manje od pripreme. To ovisi o vrsti aktivnosti. Preporučuje se dulji period provedbe, projekti učenja zalaganjem u zajednici bi trebali biti dugoročno održivi.

Učenje se može provoditi na različite načine:

- * Osobne (izravne) aktivnosti: to je osobno zalaganje u kojem učenici izravno sudjeluju u aktivnostima učenja zalaganjem u zajednici (kao što je davanje instrukcija, čišćenje odabranog područja, organizacija neke rekreativne aktivnosti itd.).
- * Distribuirane (neizravne) aktivnosti: to je neosobno, tj. neizravno zalaganje učenika za odabranu organizaciju/zajednicu (npr. podjela hrane ili odjeće, prikupljanje humanitarne pomoći, uključivanje drugih (ljudi, stručnjaka, organizacija)).
- Građanske aktivnosti: to su aktivnosti usmjerene na promicanje promjena u društvu. Primjeri su lobiranje, javno zagovaranje, kampanje i još mnogo toga.
Kada je aktivnost opetovana, imate vremena i za refleksiju između pojedinačnih događaja, raspravu o procesu učenja i poteškoćama koje se pojavljuju, traženje rješenja i uvođenje preinaka.

Refleksija se smatra ključnim „sastojkom“ koji transformira iskustvo stečeno kroz aktivnost učenja zalaganjem u zajednici u samo učenje te ima važnu ulogu kada je riječ o podizanju svijesti i preobražaju učenja zalaganjem u zajednici u kritičku pedagogiju koja ima potencijal da prouzrokuje osobne i društvene promjene (Jacoby, 2015).

Postoje razni načini za poticanje učenika na refleksiju. Nastavnici mogu jednostavno razgovarati s grupom ili pojedinačno sa svakim učenikom, postavljajući pitanja koja će dovesti do dubljeg razumijevanja procesa učenja.

Međutim, postoje razne metode koje se mogu koristiti kako bi pomogli učenicima s refleksijom. Uključivanje elemenata umjetnosti i kreativnosti u rad s mladima pomaže aktivirati desnu hemisferu mozga – logičko razmišljanje i sposobnost donošenja zaključaka. Asocijativne karte, slike, fotografije, glazba, alegorije, poezija ili čak jednostavne riječi koje se mogu odnositi na dublje značenje mogu pomoći učenicima da imenuju fenomen ili problem. Samorefleksija vrlo često donosi bolje rezultate kada je inspirirana nečim izvana. Također, poticanje kreativnosti stvaranjem kolaža, stripova, crteža, blogova, videozapisa ili različitih oblika dnevnika daje sudionicima priliku razmišljati izvan okvira, primijetiti i razumjeti više u procesu učenja.

Pitanja za usmjeravanje.

1. Povećavate li ukupnu korist od iskustva učenja zalaganjem u zajednici tijekom aktivnosti/projekta djelovanja u zajednici? Do you identify clear commitments, expectations and roles?
2. Pratite li i jeste li usredotočeni na ciljeve i ishode razvoja učenika?
3. Podržavate li učenike tijekom aktivnosti/projekta, tijekom događanja tako što osobno sudjelujete?
4. Potičete li interpersonalna i međukulturalna iskustva?
5. Nadzirete li učenike i pružate li im sigurnost? Kome se učenici obraćaju kada se tijekom aktivnosti pojave problemi? (to biste trebali biti vi)
6. Dokumentirate li aktivnosti?
7. Pitajte li učenike što rade, zašto to rade, što uče, što ih zbunjuje ili frustrira?
8. Potičete li ih na zapisivanje ključnih riječi iz svojih iskustava, osjećaja ili procesa učenja?

Ishodi nastavnog sata

Učenici primjenjuju učenje zalaganjem u zajednici te imaju trenutke za evaluaciju i refleksiju o napretku i učinku.

Učenici se susreću sa studentima mentorima kako bi podijelili svoja iskustva.

Zaključak i proslava

Sat 13 Razviti ideje o nadolazećem završnom prezentacijskom događanju

Kratak sadržaj

Proslava projekta učenja zalaganjem u zajednici je trenutak kada se prepoznaju naponi i postignuća, a sudionici obznanjuju da su postigli novu prekretnicu - uspjeli su postići rezultate u zajednici, dok su istovremeno razvijali znanja i vještine.

Izgled proslave ovisi o timu, ali postoje neki dijelovi koji se ne bi smjeli propustiti:

Prezentacija postignutih rezultata u okviru projekta,

Prepoznavanje aktivnosti sudionika - certifikati su dobrodošli,

Trenutak zahvaljivanja svim sudionicima.

Osim ovih glavnih dijelova, preporuka je da se odaberu druge aktivnosti koje su povezane s projektom ili namijenjene privlačenju više ljudi na događanje ili pak oboje. Mogu napraviti izložbu fotografija snimljenih tijekom projekta, organizirati prikazivanje filma o procesu ili nečemu vezano uz temu, koncert ili neko drugo umjetničko događanje, trenutak u kojem neposredni korisnici izražavaju svoju zahvalnost ili se predstavljaju.

Pobrinite se da isplanirate susret ili putovanje koje će zaključiti cijeli proces i pružiti vam priliku da pokažete kako cijenite postignuća vaših učenika.

Da biste isplanirali proslavu, imajte u vidu vrijeme, program, lokaciju i tim organizatora.

Pitanja za usmjeravanje.

1. Imamo li plan za proslavu?
2. Je li jasno tko će sudjelovati u proslavi?
3. Je li jasno kako će izgledati proslava, kada i gdje će se odvijati?
4. Postoji li jasno određen program proslave?
5. Uključuje li program: postignute rezultate, prepoznavanje postignuća i trenutak zahvaljivanja?
6. Jesu li određene uloge i odgovornosti za proslavu?

Ishodi nastavnog sata

Učenici će izraditi plan za proslavu rezultata i postignuća projekta.

Sat 14 Vrijeme proslave

Kratak sadržaj

Za učenike je to trenutak za refleksiju o cijeloj ovoj avanturi i prilika da se njihova djela i učenje prepoznaju i uvažavaju. Za korisnike proslava donosi zaključak. Za moguće partnere, pokrovitelje, druge uključene pojedince ili organizacije, to može biti trenutak da točno shvate što njihova podrška znači za zajednicu i projektni tim. Za organizatore - bilo da se radi o školi ili neprofitnoj organizaciji - izvrsna je to prilika da svima kažu o projektima koje razvijaju, kako uključuju mlade i kakav utjecaj imaju na našu zajednicu. Za javnost ili za zajednicu u kojoj sudionici aktivno djeluju, to je prilika da se upoznaju s njima, projektima i načinima na koje svatko može sudjelovati i podržati ovu aktivnost.

Ishodi nastavnog sata

Učenici organiziraju proslavu uz potporu nastavnika i studenata mentora.

Sat 15 Završna evaluacija iskustva učenja zalaganjem u zajednici

Kratak sadržaj

Vrednovanje se definira kao metoda provjere razine koju su učenici dostigli i ishoda učenja zalaganjem u zajednici koje je nastavnik definirao na početku formalnog ili neformalnog obrazovanja (predmet, tečaj, osposobljavanje itd.). Treba imati na umu da ocjenjujemo postignuća učenika, a ne broj sati koje su uložili u djelovanje u zajednici. Prilikom razmatranja utjecaja učenja zalaganjem u zajednici na učenike, važno je shvatiti da takvo učenje nije tradicionalna strategija učenja, pa je stoga nemoguće provesti evaluaciju na tradicionalan način, primjerice samo u obliku testova.

S druge strane, evaluacija predstavlja povratnu informaciju različitih dionika u procesu učenja zalaganjem u zajednici. Cilj evaluacije nije ocjenjivati ili vrednovati, nego prikupiti povratne informacije o ukupnosti procesa. Svaki projekt treba evaluaciju ne samo sadržaja, već i projekta u cjelini. Strategija evaluacije u učenju zalaganjem u zajednici vraća naš fokus na ciljeve koji su postavljeni u pripremnoj fazi implementacije. Možete usredotočiti evaluaciju na učenike, suradnju s organizacijom, zajednicu, na samo zalaganje u zajednici, školu i na primjenu učenja zalaganjem u zajednici

Pitanja za usmjeravanje.

1. Što su učenici naučili?
2. Koje ishode učenja su postigli?
3. Je li proces pripreme bio u skladu s provedbom aktivnosti? Je li problem riješen? Ili je podrška bila samo slučajna? Ima li smisla ponoviti ovu aktivnost u budućnosti? Hoće li to zahtijevati bilo kakve preinake ili možda potpunu promjenu?...
4. Kakva je evaluacija projekta od strane učenika?
5. Kakva je evaluacija projekta učenja zalaganjem u zajednici i suradnje sa školom od strane partnera u zajednici?
6. Kakva je evaluacija projekta učenja zalaganjem u zajednici od strane nastavnika?

Sat 16 Priprema izvještaja o projektu učenja zalaganjem u zajednici

Kratak sadržaj

Učenici će s nastavnikom i studentom mentorom pripremiti izvještaj o projektu učenja zalaganjem u zajednici

PRILOG 2

PRIJEDLOZI AKTIVNOSTI ZA PROVEDBA MODELA PLACEL

SLUSIK

PRIJEDLOZI AKTIVNOSTI ZA NASTAVNI SAT:

Priprema

Uvod u model učenja zalaganjem u zajednici

Ciljevi:

- Naučiti što je model učenja zalaganjem u zajednici i njegove sastavnice
- Osvijestiti vrijednost učenja zalaganjem u zajednici za mene i za društvo
- Biti u stanju prenijeti vršnjacima znanje o modelu učenja zalaganjem u zajednici

Trajanje: 1 sat

Nastavna pomagala: projektor i pristup internetu, listovi papira veličine A2, flomasteri različitih boja.

Upute:

Nastavnik predstavlja koncept pisanjem na ploču Učenje zalaganjem u zajednici i govori učenicima da će pogledati dva kratka filma koja objašnjavaju o čemu se radi.

Service Learning: Real Life Applications for Learning:

<https://www.youtube.com/watch?v=7t30ZMX8uGw>

Service Learning Definition:

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=L9AXsV3eull&pli=1>

Nakon završetka drugog filma, nastavnici potiču učenike da predlože riječi koje se odnose na model učenja zalaganjem u zajednici. Dodavanjem učeničkih prijedloga stvara se konceptualna mapa.

Nastavnik objašnjava da je učenje zalaganjem u zajednici proces koji uključuje pet različitih faza i poziva učenike da pogledaju sljedeći kratki film:

Stages of Service Learning

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=kFd-yiAfrmE>

Nastavnik traži od učenika da se podijele u grupe, a svaka grupa dobiva veliki komad papira i flomastere. Svaka grupa dobiva zadatak izraditi infografiku koja će na jasan i zabavan način objasniti što za njih predstavlja učenje zalaganjem u zajednici i zašto je ono važno. Predstaviti će razredu svoj rad, a razred će uz pomoć nastavnika dati svoj komentar.

Motivacijski strahovi i očekivanja - priповijedanje studenata mentora

Ciljevi:

- dobiti izravne povratne informacije iz stvarnih primjera
- Promisliti o vlastitom stavu, motivaciji i očekivanjima o sudjelovanju u ovom projektu

Trajanje: 1 sat

Nastavna pomagala: listovi papira veličine A2, samoljepljivi listići, olovke

Upute:

Studenti mentori predstavljaju svoje iskustvo sudjelovanja u aktivnostima učenja zalaganjem u zajednici, opisuju svoje početne strahove, očekivanja i stavove, koje su sve emocije doživjeli u tom procesu te što su stekli iz tog iskustva. Na kraju odgovaraju na pitanja.

Nastavnik postavlja tri komada papira veličine A2 na zid, od kojih je svaki naslovljen kako slijedi:

ŽUTI - Moj stav prema volontiranju i prethodna iskustva

PLAVI - Moja motivacija za provedbu učenja zalaganjem u zajednici. Zašto želim sudjelovati

ZELENI - Što očekujem od sudjelovanja u projektu učenja zalaganjem u zajednici

Nastavnik dijeli samoljepljive listiće u boji i daje učenicima 10 minuta da napišu svoj odgovor na svaku tvrdnju.

Učenici se izmjenjuju i predstavljaju svoje odgovore

Nastavnik sažima odgovore i naglašava one koji su se najčešće pojavljivali te potiče učenike da komentiraju rezultate.

Most - aktivnost teambuildinga

Cilj:

- Refleksija na grupnu dinamiku - suradnja i kompetitivnost u timskom radu
- Razviti vještine slušanja tijekom suradnje, razviti neverbalnu komunikaciju.

Trajanje: 1 sat

Nastavna pomagala: škare, listovi papira, olovke, plastična čaša, karton, ljepilo... Pomagala se mogu nasumično odabrati jer nije cilj izgraditi savršeni most, već je bitan sam proces izgradnje. Otvoreni prostor (hodnik, velika prostorija) kako bi se učenici mogli podijeliti u dva tima. Sažetak: ova se aktivnost temelji na kompetitivnosti između timova učenika i suradnji učenika unutar istoga tima. Dvije grupe moraju zajedno izgraditi most u ograničenom vremenskom roku.

Upute:

Two teams will be assigned to build a bridge that can support a paper cup filled with water. Each team has to build a portion of the bridge which must complement the opposing team's portion.

Both teams choose a leader at the beginning of the game, who will represent the group. During the construction of the bridge, meetings are organised every 5 minutes between the two leaders. The two teams can communicate together and speak about their task only during this meeting. When the time is finished, both teams bring their bridge portions in the middle of the room and try to unify the two pieces. The Teacher tests the bridge's strength by putting on a paper cup full of water.

Završni razgovor i evaluacija: sjedeći u krugu, sudionici se izmjenjuju kako bi objasnili što su osjećali tijekom igre. Nastavnik može pitati: kako biste odredili svoj položaj u timu? Što je s položajem drugih u vašoj ekipi? Što mislite o komunikaciji između članova svakog tima? Jeste li uspjeli uspostaviti komunikaciju kako biste surađivali? Kako biste mogli poboljšati timski rad? Što mislite o ponašanju vođe? Mislite li da vam ovakvo iskustvo može biti korisno u svakodnevnom životu?

Most - Aktivnost teambuildinga (nastavak)

Savjeti za nastavnike:

1. Vrlo je važno poštovati vrijeme igre. Trajanje je ograničeno i utječe na dinamiku suradnje/kompetitivnosti unutar tima.
2. Da biste bolje proveli evaluaciju igre, trebate barem dvije osobe koje će promatrati svaku grupu i paziti na vrijeme.
3. Ne smijete pomagati timovima tijekom igre: sudionici moraju sami razumjeti i organizirati svoj rad. Način na koji se organiziraju i rješavaju poteškoće s kojima se suočavaju dio je refleksije i evaluacije igre.

Varijacije: mogu se koristiti dvije inačice ove igre:

1. Promatrač: jedna osoba ima zadatak promatrati oba tima i opažati ponašanja sudionika.
2. U svakoj grupi jedan sudionik (tzv. provokator) ima zadatak ometati proces izgradnje mosta. Drugi sudionik (facilitator) ima zadatak olakšati veze unutar tima.

Tijekom timskog rada zabranjeno je bilo kakvo verbalno komuniciranje. Samo vođe mogu govoriti tijekom petominutnog sastanka.

Ideje za provedbu: uzmite dovoljno vremena za završni razgovor: sudionici često budu frustrirani ako nisu uspjeli izgraditi most, pod stresom su zbog kratkog vremenskog roka.

Tri majmuna - Aktivnost teambuildinga

Cilj:

- zajednički rad na jednom cilju, povećanje kreativnosti

Trajanje: 15 minuta za grupni rad, 20 minuta za refleksiju

Nastavna pomagala: povezi za oči, čepići za uši

Pravila:

svaka grupa se mora sastojati od tri osobe. Svaka grupa treba isplanirati putovanje (napomena: pronađite neko mjesto blizu vas ili čak u zgradi u kojoj se nalazite). Važan dio igre je taj da svaki sudionik u pojedinoj grupi ima jednu sposobnost: jedan može samo čuti, drugi može samo vidjeti, a treći može samo govoriti. Na ovaj način sudionici odgovaraju na što više pitanja vezana za svoje putovanje. Za organiziranje putovanja imaju samo 7 minuta, a zatim se provjerava na koliko su pitanja uspjeli odgovoriti. Je li neka grupa uspjela organizirati putovanje?

Pitanja za grupe

- Kamo idu?
- • Gdje će odsjesti?
- • Kada idu?
- • Što trebaju ponijeti sa sobom?
- • Što će tamo raditi?

Izazov "Marshmallow" - Aktivnost teambuildinga

Ciljevi:

- vježbati komunikaciju u grupi, dinamiku vodstva, suradnju, inovaciju i rješavanje problema

Trajanje: 30-40 min

Nastavna pomagala: 20 špageta, jedan metar ljepljive trake, jedan metar konopa i jedan sljezov kolačić. (metar za završno mjerenje konstrukcija)

Upute:

Korak 1: Složite potreban pribor za svaku ekipu, svaki komplet mora sadržavati 20 špageta, jedan metar ljepljive trake, jedan metar konopa i jedan sljezov kolačić. Ovi materijali se trebaju spremati u papirnatu vrećicu ili omotnicu. Podijelite učenike u ekipe od 3 do 6 osoba.

Korak 2: Dajte upute. Budite jasni i sažeti kada govorite o ciljevima i pravilima zadatka.

Izgradite najvišu samostojeću konstrukciju: pobjednička ekipa je ona s najvišom konstrukcijom koja se mjeri od stola ili od poda do vrha sljezovog kolačića. To znači da se konstrukcija ne može objesiti na višu konstrukciju, kao što su stolica, strop ili luster.

Cijeli sljezov kolačić mora biti na vrhu. Rezanje ili jedenje kolačića diskvalificira ekipu.

Koristite onoliko pribora koliko vam je potrebno: ekipe mogu koristiti onoliko konopa i ljepljive trake koliko im je potrebno. Ekipa ne može koristiti papirnatu vrećicu/omotnicu kao dio svoje strukture.

Odlomite špagete, konop ili ljepljivu traku: ekipe mogu slobodno odlomiti špagete ili odrezati konop i traku kako bi izgradili nove konstrukcije.

Ekipe ne smiju pridržavati konstrukciju kada vrijeme istekne. Oni koji dodiruju ili podupiru konstrukciju na kraju vježbe bit će diskvalificirani.

Pobrinite se da svatko razumije pravila: ako je potrebno, ponovite pravila i provjerite ima li netko pitanja prije početka.

Korak 3: Pokrenite odbrojavanje i glazbu na početku zadatka. Zadatak traje 18 minuta.

Podsjećajte ekipe o preostalom vremenu: odbrojavajte vrijeme do kraja izazova. Može biti učinkovito odbrojavati vrijeme 12 minuta, 9 minuta (na pola puta), 7 minuta, 5 minuta, 3 minute, 2 minute, 1 minutu, 30 sekundi i 10 sekundi do kraja izazova.

Objavljujte napredak: neka cijela grupa zna kako ekipe napreduju. Objavite svaki put kada neka ekipa izgradi strukturu koja stoji. Stvorite prijateljsko suparništvo. Potaknite sudionike da se osvrnu i ne bojte se povisiti uloge i dodatno motivirati.

Korak 4: Nakon isteka vremena, zamolite sve prisutne da sjednu kako bi svi mogli vidjeti konstrukcije.

Izmjerite konstrukcije: od najkraćeg dizajna do najvišeg, izmjerite sve konstrukcije i objavite visine. Odredite pobjednički tim.

Korak 5: Ekipe promišljaju o svojim rezultatima: neka ekipe sjednu zajedno i rasprave o cijelom procesu. Postavljajte im pitanja u nastavku kako biste im pomogli u njihovoj refleksiji:

- Kako smo radili kao grupa?
- Koju ulogu sam ja preuzeo? Kako sam ja pridonio? Jesam li izbjegavao nešto učiniti? Zašto?
- Tko je preuzeo vodstvo u grupi? Kako se to pokazalo u različitim trenucima?
- Što sam naučio o sebi i svom ponašanju? O drugima i njihovom ponašanju? O ponašanju grupa?
- Koje zaključke mogu izvući iz ovog iskustva koje bih mogao primijeniti u drugim kontekstima?

Kodeks ponašanja - aktivnost postavljanja pravila cilj:

- The participants agree upon a set of guidelines for life on a hypothetical island, which will then be transferred to behaviour within the SL programme

Trajanje: 20 min

Upute:

Zamislite da se seminar odvija na otoku na kojem smo zarobljeni. Sada moramo pronaći vlastite osnovne principe rada.

Koraci:

1. Sudionici su podijeljeni u male grupe od oko 5-6 osoba.
2. Uvod: svaka grupa se nalazi na malom i izoliranom otoku.
3. Zadatak svake grupe je formulirati i zapisati niz smjernica koje definiraju život na otoku. Za to imaju 20 minuta.
4. Na plenarnoj sjednici stanovnici otoka predstavljaju svoja pravila, nakon čega slijedi grupna rasprava: "Koja su pravila za naš program učenja zalaganjem u zajednici?" Ovaj dio traje oko 30 minuta.

Refleksija:

- Koje su značajke prve došle na red?
- Oko čega se smo se lako dogovorili i zašto?
- Što je bilo malo teže riješiti?
- S kojim se pravilima svi možemo složiti za vrijeme trajanja programa učenja zalaganjem u zajednici?

Vježba postavljanja vlastitih razvojnih ciljeva za učenike

Bertelsmann-Stiftung Competency Cards- Ove su kartice osmišljene kako bi pomogle u prepoznavanju kompetencija među ljudima iz migrantskih zajednica, ali su i koristan izvor za korištenje u vježbi refleksije kako bi se utvrdilo koje kompetencije mogu biti najvažnije za vaše učenike.

Mapiranje moje zajednice - analiza potreba u lokalnoj zajednici

Ciljevi

- Istražite izgled i tlocrt lokalnog područja
- Odredite koje su potrebe ljudi, životinja i okoliša
- Prepoznajte resurse koji mogu podržati napore za ispunjavanje potreba zajednice

Trajanje: 2 sata

Nastavna sredstva i pomagala: A4 papir, olovke, flomasteri, Google karte, veliki listovi papira, traka

Upute:

Dio 1.: Uvod - promatranje moje zajednice Nastavnik na ploču piše tri ključne riječi (ljudi, životinje, okoliš) kako bi potaknuo učenike na kreativno razmišljanje. Zatim traži od učenika da razmisle o svojoj zajednici i ljudima, životinjama i okolišu na tom području i pokušaju se prisjetiti bogatstva koje njihova zajednica posjeduje, kao što su ljudska bogatstva (škole, knjižnice, bolnice ...), životinjska bogatstva (raznolikost vrsta, parkovi za pse, skloništa za životinje...), okolišna bogatstva (planine, plaže, reciklažna dvorišta...). Učitelj zapisuje odgovore.

Dio 2.: Priprema karte. Učenici se podijele u grupe od pet osoba i pomoću Google karata (ili neke druge online karte) pregledavaju kartu svoje zajednice i pokušavaju je nacrtati na velikom komadu papira, označavajući svaki od odgovora na karti. Mogu razlikovati tri kategorije na karti ako svakoj dodijele neki jedinstveni identifikator (tj.boju, oblik, naljepnice). Na primjer, označite ljudska bogatstva plavom bojom, životinjska bogatstva crvenom, a bogatstva okoliša zelenom.

Na kraju, svaka grupa predstavlja svoju kartu i odgovara na pitanja.

Aktivnost refleksije: Svaka grupa dobiva popis pitanja za refleksiju i 20 minuta za raspravu i pripremu odgovora. Od njih se traži da daju svoje odgovore na kreativan i zabavan način.

Svaka grupa predstavlja svoje odgovore razredu.

Ova aktivnost trebala bi dati učenicima nekoliko ideja o potencijalnom projektu rada u zajednici, stoga nastavnik govori grupama da moraju odlučiti o temi svog projekta i doći na sljedeći sat sa spremnom temom.

Primjeri pitanja:

- Pokriva li koje od gore navedenih bogatstava više od jedne kategorije? (ljudi, životinje i okoliš). Primjerice, centar za reciklažu otpada koristi okolišu, ali također pruža uslugu ljudima.
- Koja su neka od gore navedenih bogatstava koja podržavaju ljude, životinje i okoliš u vašoj zajednici?
- Što vam se sviđa u vašoj zajednici?
- Jedna odlika vaše zajednice koja je čini izvrsnom za ljude
- Jedna odlika vaše zajednice koja je čini izvrsnim staništem za životinje
- Jedna odlika vaše zajednice koja je čini izvrsnom za okoliš
- Zbog čega ste najviše ponosni (sretni) što živite u vašoj zajednici?
- Zadovoljava li vaša zajednica osnovne potrebe ljudi i životinja?
- Je li vaša zajednica ekološki održiva?
- Što bi se moglo poboljšati za vašu zajednicu?
- Jedna značajka koju bi vaša zajednica mogla poboljšati kako bi bila bolja za ljude
- Jedna značajka koju bi vaša zajednica mogla poboljšati kako bi bila bolje stanište za životinje
- Jedna značajka koju bi vaša zajednica mogla poboljšati kako bi bila bolja za okoliš

Problemsko stablo - analiza problema

Ciljevi:

- dobivanje potpunog uvida u problem
- Razumijevanje uzroka i posljedica
- Promišljanje o mogućim rješenjima

Trajanje: 1 sat

Nastavna pomagala: A3 papir, flomasteri

Upute: Nastavnici traže od grupa da otkriju koju su temu odabrali za svoj projekt i objasne razlog zbog kojeg su odabrali određeni problem. Nastavnik objašnjava da će sada izraditi svoje problemsko stablo - to je vježba koja će im pomoći da bolje razumiju problem s kojim se bave.

U ovoj vježbi učenici će ilustrirati stablo koje predstavlja tri komponente problema:

Problem (deblo) - Koji je problem ili izazov s kojim se suočavamo?

Uzroci (korijenje) - Koji su razlozi za postojanje ovog problema?

Posljedice (grane) - Koje su posljedice ovog problema?

Nastavnik daje sljedeće smjernice kako bi pomogao učenicima dublje istražiti njihov problem:

Korak 1: Nacrtajte deblo vašeg stabla i zapišite problem unutar debela. Ne zaboravite ostaviti dovoljno prostora ispod i iznad debela za korijenje i grane vašeg stabla.

Korak 2: Sada ćete morati utvrditi uzroke problema. Uzroci problema bit će prikazani u obliku korijenja. Za svaki pojedini slučaj, nacrtat ćete jedan korijen iz debela stabla.

Korak 3: Često uzrok problema ima druge skrivene uzroke. Za svaki uzrok koji ste prepoznali upitajte "zašto?" kako biste otkrili bilo kakve skrivene uzroke. Zapišite svaki skriveni uzrok kao dodatni korijen koji se širi iz izvornog korijena. Što više puta pitate "zašto", to će dublje korijenje vašeg stabla biti.

Korak 4: U ovom koraku ćete odrediti posljedice problema. Posljedice problema bit će prikazane u obliku grana. Za svaku posljedicu nacrtat ćete jednu granu iz debela stabla.

Posljedice problema često imaju dodatni učinak. Da biste pronašli bilo kakve dodatne učinke upitajte: "što će se zatim dogoditi?" za svaku posljedicu. Zapišite svaku dodatnu posljedicu u obliku grane ili lista koji proizlaze iz izvorne grane. Što više pitate: "što će se onda dogoditi?", više grana i lišća će biti na vašem stablu.

Učenici imaju 20 minuta kako bi raspravljali i nacrtali svoje problemsko stablo. Nakon isteka vremena, svaka grupa predstavlja razredu svoje problemsko stablo i odgovara na pitanja.

"Brzinski spojevi" sa studentima mentorima.

Goals:

- Encourage communication between Role Models and Students
- Get to know each other
- Break the ice

Time: 30-45 minutes

Materials: Small pieces of paper with questions written on them according to the group number

Instructions: Group forms two lines of equal numbers and each person stands facing each other across the line. Each one is given a piece of paper with a question on it. One line is chosen to ask their questions first, and they will be those who will be moving between questions. Each person in this line asks the person standing opposite a question. The one asked has 1 minute to answer. Then the Teacher says 'switch' and the other Student asks a question. One minute later, the Teacher says 'rotate' and one line takes a step down to the next person, while the person at the very end of the line rotates to the beginning. This goes on again, and again, until all persons in one line have engaged with all others in the other line.

After the activity is over, the group sits in a circle and has a group reflection on the activity about what kinds of things learned through the activity. Teacher asks questions to encourage people to share their experience (most interesting answer, most unexpected etc.).

Sample Questions:

- Where did you grow up? What was it like?
- What is something you're passionate about?
- Can you tell me some things about your family?
- What is your favourite thing to do around town?
- Are you more of a morning person or a night person?
- If you could visit any place in this world, where would you go and why?
- What is something you're most knowledgeable about?
- What is something good that happened to you in the last days?
- Which is your favourite movie/show and why?
- What is something you wish you could change in today's world?
- What are some little things that bring happiness into your everyday life?
- What is your favourite thing to do with your friends?
- What was an embarrassing moment of your life?
- What is your most funny childhood memory?
- What is one thing that you absolutely cannot stand?

Moje platno projekta - aktivnost za oblikovanje projekta

Cilj:

- saznati što je model platna i njegovu svrhu
- Vizualizirati glavne elemente projekta
- Razviti vještine timskog rada

Trajanje: 2 sata

Upute: Model platna je korisna aktivnost koja pomaže učenicima da vizualiziraju svoju ideju o projektu i predstave projekt na sažet, grafički i sveobuhvatan način.

Platno se sastoji od 9 polja, od kojih je svako povezano s drugim poljima. U tim poljima grupe učenika će kratko i precizno opisati različite aspekte svog projekta. Za provedbu projekta učenja zalaganjem u zajednici, platno sadržiovo polje predstavlja ono što će projekt ponuditi zajednici. To bi trebalo biti izraženo kao nešto pozitivno, a ne kao problem i trebalo bi jasno naznačiti o čemu se radi u projektu.

Primjer: Izgraditi staklenik za opskrbu školske kuhinje svježim voćem i povrćem

2. Ciljna skupina u zajednici: ovo polje navodi članove zajednice koji će sudjelovati u aktivnostima i koji će imati koristi od provedbe projekta.

Primjer: Učenici osnovnih škola u zajednici

3. Konkretno djelovanje: ovo polje će sadržavati aktivnosti koje će se provoditi na terenu kako bi se povezali s ciljnom zajednicom i kako bi dobili željeni rezultat. Ne biste trebali navesti aktivnosti planiranja ili pripreme već biste trebali navesti samo one aktivnosti koje će pomoći da se projekt ostvari. Ove aktivnosti moraju biti vremenski i prostorno definirane.

Primjer: Svakodnevno dostaviti 5 kutija povrća u svaku školu

4. Komunikacija i promidžba: ovo polje opisuje komunikacijske kanale koji će se koristiti, kao što su društvene mreže, e-pošta.

5. Glavni resursi: ovo polje opisuje resurse (ljudske i materijalne) koji su potrebni za razvoj projekta.

Primjer: Građevinski materijali, zemlja, vodovodne cijevi, biljke...

6. Glavne aktivnosti i radnje: ako želimo da se postignu ciljevi projekta, potrebno je realizirati

određeni broj aktivnosti po određenom redoslijedu.

Primjer: Susreti s potencijalnim saveznicima i pokroviteljima, organiziranje osposobljavanja učenika poljoprivrednika, isporuka građevinskog materijala za staklenik...

7. Glavni partneri: to su partneri bez čijeg je sudjelovanja postizanje ciljeva ugroženo.

Primjer: Školski odbor, lokalna trgovina građevinskog materijala, stručnjaci za vinogradarstvo...

8. Izvor resursa: kako ćete doći do potrebnih resursa?

Primjer: Školski sajam za prikupljanje sredstava, pokrovitelji, roditelji volonteri...

9. Struktura troškova i vremenski okvir: osim određivanja kako ćete doći do potrebnih resursa, važno je utvrditi kako će se oni koristiti, koji će se morati nadopuniti/zamijeniti i koliko često.

Primjer: Račun za vodu za 12 mjesec,i ...kg komposta, ... kg ekološkog gnojiva za 3 mjeseca opskrbe...

Također je važno pojasniti da je platno "živi sustav" koji će se mijenjati i razvijati tijekom trajanja projekta.

Nakon predstavljanja izgleda platna učenja zalaganjem u zajednici, učenici imaju jedan sat za razvoj skice platna i pripremu prezentacije. Nakon isteka vremena, svaka grupa zamjenjuje svoje platno s drugom grupom te dobivaju još petnaest minuta kako bi pregledali rad druge grupe i zapisali svoje glavne komentare na A4 papiru. Kasnije, svaka grupa predstavlja vlastito platno, a grupa koja je pregledavala daje komentare. Učenici iz drugih grupa također mogu komentirati tijekom rasprave. Na temelju dobivenih komentara, svaka grupa prilagođava svoje platno.

Akcijski plan - aktivnost za oblikovanje projekta

Ciljevi:

- Povezati aktivnosti i ciljeve
- Rasporediti odgovornosti
- Postaviti vremenski okvir

Trajanje: 2 sata

Nastavna pomagala: A4 papir, olovke

Upute: Nastavnik objašnjava da svaki cilj obično zahtijeva niz različitih aktivnosti, a svaka se aktivnost može raščlaniti u niz zadataka kako bi se olakšalo članovima grupe praćenje svega što se treba napraviti.

CILJ br. 1: Smanjiti stopu nasilnih zločina u Gotham Cityju.

Podcilj br. 1: Povećati broj superjunaka koji žive u Gothamu za 100% do kraja godine.

Aktivnost br. 1: Održati ekskluzivni susret i obilazak Gotham Cityja za svakog superheroja u svijetu.

Aktivnost br. 2: Surađivati s Gothamovim agentima za nekretnine kako bi kreirali atraktivan paket za superjunake.

Grupe imaju jedan sat za pripremu tablice u kojoj svakom podcilju pridružuju niz aktivnosti, a svakoj aktivnosti niz zadataka koji se trebaju provesti. Za svaki zadatak određuje se odgovorna osoba, potrebni materijali i rok.

Izvor: <https://www.maine.gov/doe/sites/maine.gov.doefiles/inline-files/simple%20steps.pdf>

Nastavnik se kreće među grupama i ima ulogu savjetnika tako što komentira, daje povratne informacije i pomaže učenicima da prevladaju moguće prepreke.

Do kraja ove aktivnosti učenici bi trebali imati jasnu predodžbu o svom akcijskom planu i o tome što je sve potrebno za provedbu njihovih projektnih aktivnosti.

Definiranje podciljeva - aktivnost postavljanja podciljeva

Ciljevi:

- Saznati više o podciljevima i njihovom značenju u fazi planiranja projekta
- Saznajte kako MUDRO postaviti podciljeve
- Povezati podciljeve i aktivnosti

Trajanje: 2 sata

Nastavna pomagala: A2 papir, flomasteri

Dodatne informacije: Model platna nudi brz i sveobuhvatan pregled vašeg projekta. Međutim, kako mnogi detaljinisu uključeni u platno, potrebno je izraditi skup podciljeva koji će vam dati jasnu predodžbu o tome što trebate postići i kako to učiniti.

Podciljevi opisuju ono što ćete učiniti kako biste postigli svoj cilj.

Ako su svi podciljevi uspješno odrađeni, to znači da je cilj postignut.

MUDRO postavljen podcilj je:

- Mjerljiv - uključuje ciljeve koje pokušavate dostići (npr. broj članova zajednice koji će imati koristi od vašeg projekta)
- Uvremenjen - uključuje vremenski rok za ostvarivanje podcilja (npr. "za tri mjeseca", "do kraja godine")
- Dostižan - to je nešto što možete postići (na primjer, imate vještine i resurse da učinite ono što kažete da ćete učiniti)
- Realan - praktičan je i izvediv (na primjer, ne pokušavate istodobno obuhvatiti sve škole i fakultete u zajednici)
- Određen - napisan je vrlo jasno i precizno

Nakon uvoda, grupa ima 30 minuta za raspravljanje i formuliranje podciljeva projekta uzimajući u obzir njihovo platno učenja zalaganjem u zajednici. Nakon sastavljanja popisa podciljeva, imaju još 30 minuta za izrađivanje infografike u kojoj su njihovi podciljevi jasno i sveobuhvatno prikazani.

Svaka grupa zatim predstavlja svoje tablice i dobiva povratne informacije od publike.

"Elevator pitch" - aktivnost prezentiranja i izlaganja

Cilj:

- lasirati vlastite ideje drugima
- Vježbati učinkovito prezentirati u kratkom vremenu

Trajanje: 45-50 minuta

Nastavna pomagala: nije određeno

Upute: "Elevator pitch" je kratak, uvjerljiv govor koji koristite za pobuđivanje zanimanja za ono što vaša organizacija radi i koji traje jednako dugo kao vožnja dizalom (eng. "elevator"). Također ga možete koristiti za izazivanje interesa za projekt, ideju ili proizvod.

Nakon kratkog uvoda nastavnika, svaka grupa se okuplja i ima 20 minuta za pripremu kratkog govora, ne duljeg od 3 minute, o ideji projekta i njegovim glavnim značajkama kako bi uvjerila partnere u zajednici na sudjelovanje u projektu.

Grupe zatim predstavljaju svoje ideje razredu na uvjerljiv način, a aktivnost završava refleksijom.

Metoda "World café": susret s partnerima u zajednici

Vrsta aktivnosti: rasprava

Ciljevi:

- Predstaviti svoju ideju o projektu partnerima u zajednici
- Razviti vještine uvjeravanja
- Pokazati vještine prezentiranja

Trajanje: 60 min

Nastavna pomagala: papir, flomasteri, pića i grickalice, svijeće, igre, glazba i zvučnici, tanjuri...

Upute:

Prvi dio: Svaka grupa prezentira prethodno pripremljen kratak govor ("elevator pitch") i odgovara na kratka pitanja publike.

Drugi dio: Rasporedite stolove i stolice u gostoljubivom stilu kafića. Dodajte svijeće i lagano osvjetljenje kako biste stvorili opuštenu atmosferu. (Uređenje mora biti spremno prije početka događanja). Nastavnik ima ulogu zaposlenika kafića, poslužuje pića i grickalice, istodobno objašnjava i pojašnjava nejasnoće kada je to potrebno. Za svakim stolom se raspravlja o različitom projektu. Na svakom stolu se nalaze platno učenja zalaganjem u zajednici i infografika podciljeva. Učenici detaljnije raspravljaju o projektu s partnerima u zajednici i dobivaju povratne informacije od njih. Svaki stol ima određenog sudionika koji bilježi zapažanja.

Partneri u zajednici i studenti mentori mogu slobodno obilaziti svaki stol i doprinositi raspravi prema njihovim iskustvima.

Na kraju nastavnik traži od svakog stola da predstavi zaključke do kojih su došli te da podijeli obrazovna postignuća unutar aktivnosti.

Pet prstiju - aktivnost osobne refleksije

Cilj:

- Refleksija o vlastitom iskustvu
- Procjena učeničkih postignuća

Trajanje: 30 min

Nastavna pomagala: A4 papir, olovke

Upute:

U nastojanju da se dobiju povratne informacije od učenika, sažme ono što je svatko od njih naučio, aktivnost za evaluaciju "pet prstiju" može biti koristan način uključivanja svih učenika u raspravu.

Nastavnik traži od učenika da nacrtaju svoju ruku na papiru. Postoji određeno pitanje za svaki prst ruke:

- Što ti se najviše svidjelo?
- Što ti se nije svidjelo?
- Što je najvažnije što si naučio?
- Jesi li otkrio nešto novo o sebi i ako je tako, što je to?
- Mali detalji koji su te duhovno dotakli.

Nakon odgovaranja na pitanja, svi su pozvani da otkriju svoje odgovore i promišljaju o njima.

Projekt na kotačima - aktivnost grupne refleksije o projektu

Cilj:

- Razviti analitičko razmišljanje
- Potaknuti analizu smjera u kojem projekt ide i uvođenje odgovarajućih preinaka
- Potaknuti vodstvo učenika

Trajanje: 1 sat

Nastavna pomagala: papir i olovka

Upute: : Nastavnici predstavljaju ovu aktivnost, navodeći da je važno ostaviti mjesta za planirane aktivnosti refleksije za vrijeme trajanja projekta kako bi iskoristili ono što je već napravljeno i prilagodili daljnji tijek projekta.

Od učenika se traži da zamisle projekt u obliku automobila i usklade komponente projekta sa svakim dijelom vozila te ih nacrtaju.

Svaka grupa uzima komad papira i flomastere i počinje raspravu o sljedećim pitanjima koja će im pomoći da nacrtaju svoj projektni automobil:

- a) Kakav je automobil: velik, mali, izdržljiv, nestabilan?
- b) Koje su komponente kotači automobila? Što ih pokreće?
- c) Što je izvor goriva/energije? Ima li ga dovoljno?
- d) Kamo ide?
- e) Tko putuje u njemu? Tko je vozač i koju ulogu igraju ostali?
- g) Koje se prepreke susreću na cesti?
- h) Postoje li drugi automobili na toj cesti? Kako izgledaju?
- i) Kakvu prtljagu vozimo u automobilu?
- j) Koje sigurnosne značajke ima automobil? Što se nalazi u kutiji za prvu pomoć?
- k) Gdje ćemo se zaustavljati na putu?
- l) Što treba hitnu automehaničarsku pomoć?

Nakon 30 minuta, svaka grupa predstavlja svoja vozila razredu.

Šetnja kroz galeriju - priprema za završno događanje

Vrsta:

- metoda rasprave,
- timski rad

Time: 1-2 hours**astavna pomagala:** papir, flomasteri, ljepljiva traka

Sažetak: ova metoda rasprave omogućuje učenicima da aktivno sudjeluju tijekom šetnje po razredu. Rade zajedno u malim skupinama kako bi podijelili svoje ideje i bavili se smislenim pitanjima, dokumentima, slikama, problemskim situacijama ili tekstovima. U određenoj situaciji ova aktivnost će se koristiti kao alat za razvijanje ideja za završnu demonstraciju/ proslavu.

1. Zapisivanje: Izradite šest pitanja ili natuknica o završnoj demonstraciji/proslavi i zapišite ih na hamer papiru. Objesite ili postavite pitanja ili natuknice na različita mjesta u razredu kako biste stvorili šest stanica.

Pitanja za usmjeravanje:

- TKO će sudjelovati u ovom događanju?
- KADA i GDJE će se odvijati?
- KAKO će događanje izgledati?
- KOJE će aktivnosti biti uključene u događanje?

2. Početak: Na prvoj stanici grupe će pročitati ono što je postavljeno, a jedan zapisničar će zapisati odgovore, misli i komentare grupe na hamer papir. Također možete koristiti različite flomastere u boji za svaku grupu.

3. Izmjenjivanje: Nakon pet minuta grupe se prebacuju na sljedeću stanicu. Učenici čitaju i raspravljaju o odgovorima prethodne grupe te daju vlastiti doprinos. Ponavljajte sve dok svaka grupa ne prođe kroz svaku stanicu. Da biste uključili sve članove grupe, zapisničari se mogu izmjenjivati na svakoj stanici..

4. Praćenje: Važno je da nastavnik prati stanice dok učenici sudjeluju. Možda će biti potrebna pojašnjenja ako učenici ne razumiju ili pogrešno protumače ono što se nalazi na njihovoj stanici.

5. Refleksija: Učenici se vraćaju na prethodne stanice kako bi pročitali sve što je dodano njihovom prvom odgovoru. Razred se zatim ponovno okuplja kako bi raspravili i dogovorili se o izgledu završnog događanja, dodijelili odgovornosti i postavili rok za dovršetak.

Mentimeter - Evaluacija događanja

Upute: Mentimeter.com je besplatna online platforma za prezentacije koja nudi različite značajke i mogućnosti za stvaranje interaktivnih prezentacija, kao i za prikupljanje anketa, podataka i mišljenja sudionika putem pametnih uređaja i za dobivanje informacija o sudionicima pomoću trendova i izvoza podataka.

Za prikupljanje povratnih informacija učenika o proslavi, nastavnik organizira istraživanje putem Mentimeter platforme sa sljedećim pitanjima:

- Što je dobro prošlo i što biste željeli ponoviti u budućim projektima?
- Što je pošlo po zlu i što biste željeli izbjeći u budućim projektima?
- Jeste li postigli svoj cilj?
- Jesu li rezultati bili ono što ste očekivali?
- Jesu li ispunjeni svi zahtjevi?
- Jesu li se svi zadaci izvršili?
- Koliko ste zadovoljni svojim doprinosom?
-

Na ljestvici od 1 do 10, odaberite razinu zadovoljstva s događanjem u cjelini. Nakon svakog pitanja nastavnik nasumično traži od učenika da komentiraju rezultate ankete i daju svoja objašnjenja.

Šest naljepnica za razmišljanje - završna evaluacija projekta

Cilj:

- Refleksija i razmišljanje o aktivnostima koje su se dogodile tijekom oblikovanja i provedbe projekta te vrednovanje timskog rada i individualnog doprinosa.

Trajanje: 1 sat

Nastavna pomagala: : veliki papiri, flomasteri, samoljepljivi listići u različitim bojama

Upute: Šest naljepnica je vježba evaluacije temeljena na metodi "Šest šešira" koju je osmislio Edward de Bono. Međutim, ova se vježba može koristiti i za individualnu i za grupnu evaluaciju. Osim toga, može se koristiti i kao metoda samoevaluacije.

Prvi dio: Nastavnik priprema veliki papir (šest zalijepljenih papira) te zapisuje bilo što, primjerice "HVALA!" Također priprema šest naljepnica različitih boja: bijela, crvena, žuta, roza, zelena i plava.

Nastavnik stavlja veliki zalijepljeni papir i naljepnice u boji na pod te zapisuje na ploču opise naljepnica u boji:

Bijela : podaci, informacije, činjenice- na bijelim naljepnicama sudionici pišu samo činjenice kojih se mogu sjetiti.

Crvena : osjećaji i emocije - kakve su osjećaje i emocije doživjeli tijekom programa učenja zalaganjem u zajednici?

Žuta : pozitivne točke - sudionici odgovaraju na pitanje: Koje su se pozitivne točke dogodile tijekom procesa?

Roza : doprinos. Koji je bio njihov doprinos tijekom projekta?

Zelena: kreativno razmišljanje i ideje - Što im je bilo najzanimljivije i što im je bilo novo, što ih je privuklo na stvaranje nečeg novog?

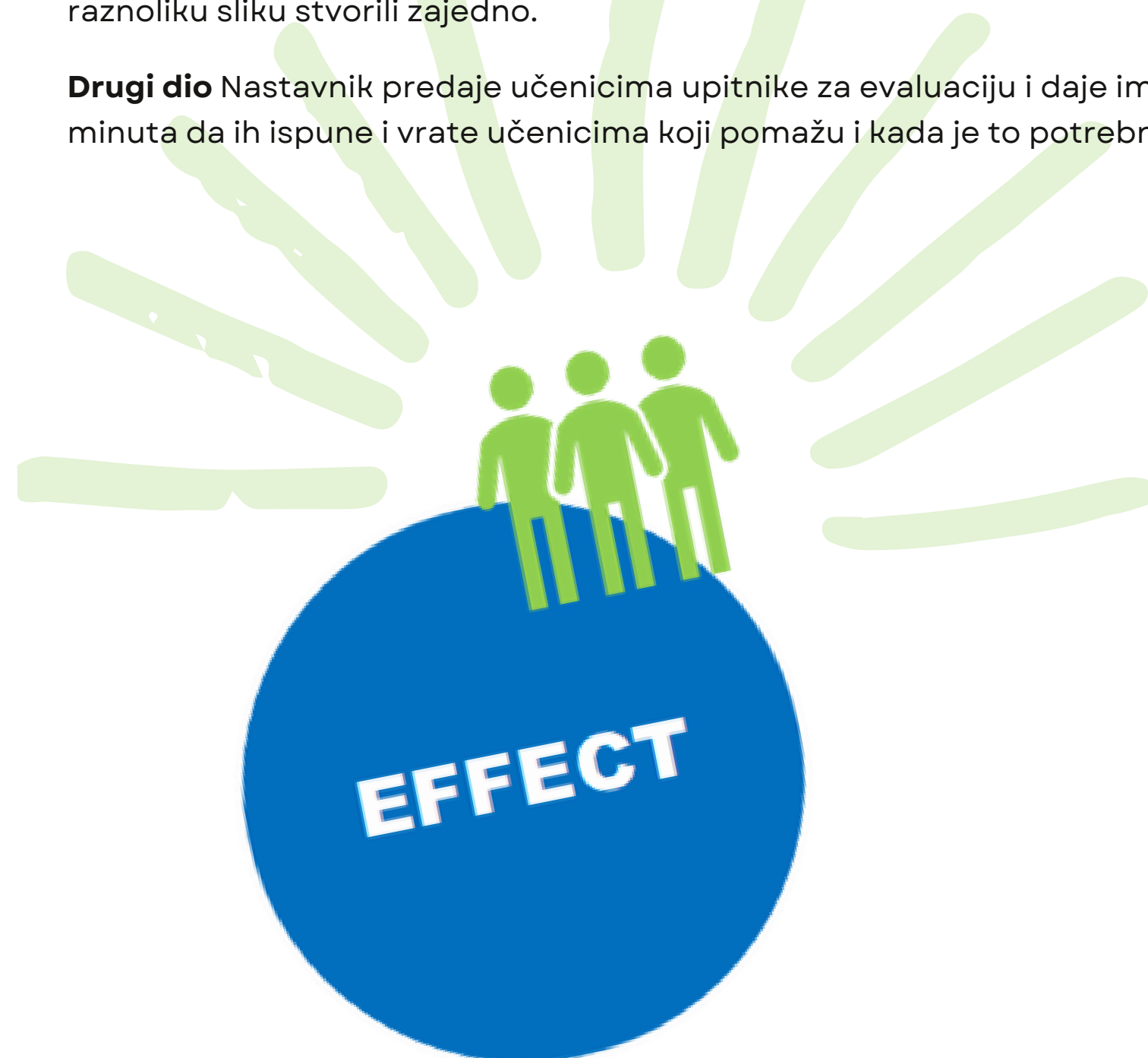
Plava: sažetak, zaključak- Do kojeg zaključka dolaze nakon osposobljavanja? Kako su to sami saželi?

Nastavnik daje sudionicima 20 do 30 minuta da ispune svaku naljepnicu u boji i nasumično pričvrste naljepnice na riječi napisane na papiru.

Bolje je ako nastavnik pušta neku pozadinsku glazbu.

Kada svi sudionici završe svoj zadatak, nastavnici će s volonterima objesiti ispunjen papir na zid kako bi pokazali svima kakvu su šarenu i raznoliku sliku stvorili zajedno.

Drugi dio Nastavnik predaje učenicima upitnike za evaluaciju i daje im 15 minuta da ih ispune i vrate učenicima koji pomažu i kada je to potrebno.

PRIJEDLOZI AKTIVNOSTI ZA NASTAVNI SAT

Evaluacija iskustva učenja zalaganjem u zajednici za mlade

Sudjelovanjem u projektu učenja zalaganjem u zajednici:

1 = uopće se ne slažem, 2 = donekle se ne slažem, 3 = niti se slažem, niti se ne slažem, 4 = donekle se slažem i 5 = u potpunosti se slažem.

Bolje sam shvatio/la ono što sam naučio/la.	1	2	3	4	5
Naučio/la sam primijeniti koncepte u stvarnim situacijama.	1	2	3	4	5
Bolje razumijem ulogu profesionalca u ovom području.	1	2	3	4	5
Postao/la sam više zainteresiran za karijeru vezanu uz djelovanje u zajednici.	1	2	3	4	5
Učio/la sam o zajednici.	1	2	3	4	5
Naučio/la sam kako učinkovito raditi s drugima.	1	2	3	4	5
Naučio/la sam cijeniti različite kulture.	1	2	3	4	5
Postao/la sam svjesniji/a zajednice u kojoj sam i sam/a.	1	2	3	4	5

Naučio/la sam gledati na društvene probleme na nov način.	1	2	3	4	5
U budućnosti planiram volontirati.	1	2	3	4	5
U budućnosti planiram provoditi druge projekte učenja zalaganjem u zajednici.	1	2	3	4	5

Zahvaljujući sudjelovanju u projektu učenja zalaganjem u zajednici razvio/la sam: 1 = uopće se ne slažem, 2 = donekle se ne slažem, 3 = niti se slažem, niti se ne slažem, 4 = donekle se slažem i 5 = u potpunosti se slažem.

Sposobnost adekvatnog komuniciranja na materinskom jeziku	1	2	3	4	5
Sposobnost korištenja informacija	1	2	3	4	5
Sposobnost aktivnog slušanja drugih	1	2	3	4	5
Sposobnost sudjelovanja u raspravi	1	2	3	4	5
Sposobnost komuniciranja na stranom jeziku	1	2	3	4	5

PRIJEDLOZI AKTIVNOSTI ZA NASTAVNI SAT

Evaluacija iskustva učenja zalaganjem u zajednici za mlade

TZahvaljujući sudjelovanju u projektu učenja zalaganjem u zajednici razvio/la sam: 1 = uopće se ne slažem, 2 = donekle se ne slažem, 3 = niti se slažem, niti se ne slažem, 4 = donekle se slažem i 5 = u potpunosti se slažem.

Računalne vještine	1	2	3	4	5
Vještine rada na Internetu	1	2	3	4	5
Kritički odnos prema dostupnim informacijama	1	2	3	4	5
Sposobnost percipiranja i analiziranja problema i sposobnost rješavanja problema na neovisan i kreativan način	1	2	3	4	5
Sposobnost donošenja odluka i kritičkog razmišljanja	1	2	3	4	5
Sposobnost nošenja sa stresom i rada u zahtjevnim i izazovnim situacijama	1	2	3	4	5
Sposobnost učenja i korištenja novih znanja	1	2	3	4	5
Samomotivaciju za učenje	1	2	3	4	5

Samopoštovanje i samopouzdanje	1	2	3	4	5
Sposobnost rada u timu	1	2	3	4	5
Prilagodljivost i fleksibilnost	1	2	3	4	5
Odgovornost i pouzdanost	1	2	3	4	5
Sposobnost toleriranja drugih	1	2	3	4	5
Poduzetnički stav i razmišljanje	1	2	3	4	5
Sposobnost upravljanja projektima	1	2	3	4	5
Sposobnost predstavljanja i promidžbe nečega	1	2	3	4	5
Upravljanje vremenom	1	2	3	4	5
Sposobnost planiranja i organizacije vlastitog rada	1	2	3	4	5

PRIJEDLOZI AKTIVNOSTI ZA NASTAVNI SAT

Evaluacija iskustva učenja zalaganjem u zajednici za mlade

Zahvaljujući sudjelovanju u projektu učenja zalaganjem u zajednici razvio/la sam: 1 = uopće se ne slažem, 2 = donekle se ne slažem, 3 = niti se slažem, niti se ne slažem, 4 = donekle se slažem i 5 = u potpunosti se slažem.

Sposobnost planiranja i organizacije vlastitog rada	1	2	3	4	5
Sposobnost prilagodbe uvjetima rada	1	2	3	4	5
Sposobnost vođenja sastanka	1	2	3	4	5
Sposobnost vođenja drugih ljudi	1	2	3	4	5
Sposobnost fokusiranja na klijenta	1	2	3	4	5
Poštivanje zakona i propisa	1	2	3	4	5
Sposobnost pružanja pomoći u kritičnim situacijama	1	2	3	4	5
Zaštitu kulturnih tradicija	1	2	3	4	5
Zaštitu okoliša	1	2	3	4	5

Sposobnost ciljanja potreba pojedinaca, skupina i zajednica	1	2	3	4	5
Sposobnost aktivnog sudjelovanja u rješavanju problema zajednice	1	2	3	4	5

Koliko ste ukupno sati proveli u pripremi, provedbi i evaluaciji projekta učenja zalaganjem u zajednici?

Molimo ocijenite suradnju sa studentom mentorom u projektu učenja zalaganjem u zajednici. Kakvu podršku ste dobili? Što vam je nedostajalo?

PPokušajte ocijeniti cjelokupno sudjelovanje u projektu učenja zalaganjem u zajednici

Izvršno vrlo dobro dobro loše jako loše

Ako je vaše iskustvo bilo izvršno ili vrlo dobro, što ga je učinilo izvršnim ili vrlo dobrim?

b. I Ako je vaše iskustvo bilo dobro, što ga je učinilo dobrim?

c. I Ako je vaše iskustvo bilo loše ili jako loše, što ga je učinilo lošim ili jako lošim?

PRILOG 3

PRIMJERI UČENJA ZALAGANJEM U ZAJEDNICI PROVEDENOG TIJEKOM PROJEKTA

SLUSIK

PRIMJERI

Inicijativa za borbu protiv menstrualnog siromaštva - IRSKA

Tim od šest učenika iz škole Coláiste Iósaef u okrugu Limerick bio je zainteresiran za rješavanje nejednakosti i stigme povezane s menstruacijom. Nakon istraživanja, tim je shvatio da neki od njihovih kolega možda nemaju pristup higijenskim proizvodima, što može dovesti do osjećaja srama i isključenja iz školskih aktivnosti.

Uvidjevši da se o toj temi uglavnom ne govori, nastojali su normalizirati razgovor o menstruaciji u širem školskom okruženju. Slijedile su razne edukativne prezentacije usmjerene na educiranje njihovih vršnjaka o reproduktivnom zdravlju.

Specifične koristi projekta

- Učenici su dobili suglasnost ravnatelja škole da se osnovni higijenski proizvodi moraju besplatno osigurati u školskim zahodima.
- Učitelji su davali donacije, a tim je kontaktirao nekoliko lokalnih trgovina za sponzorstvo i donaciju higijenskih proizvoda školi, time podižući svijest i u široj zajednici.
- Njihov je projekt bio vrlo uspješan te ih je škola prijavila na Young Social Innovators Awards, a učenici su pozvani na gostovanje u lokalnu radio emisiju.

Područja o kojima su učili i učile:

- Empatija i svijest o drugima;
- Uključivo ponašanje;
- Interpersonalne vještine.

Izazovi tijekom provedbe projekta:

- Razumijevanje opsega problema jer je ljudima previše neugodno da bi o njemu otvoreno razgovarali;
- Pronalaženje odgovarajućeg načina prenošenja poruka;
- Pronalaženje rješenja koja bi bila pristupačna i lako primjenjiva.

Citati - učenici, učitelji ili zajednica, partneri

"Najviše mi se svidio dio projekta u kojem smo obilazili razrede. Bilo je super što su se i ostali uključili... Bilo je lijepo vidjeti kako se učenici toliko upuštaju u temu do koje mi je zapravo osobno stalo." Učenica, Coláiste Iósaef

"Moj omiljeni dio bio je podizanje svijesti o ovoj temi i promatranje kako to koristi našoj zajednici." Učenica, Coláiste Iósaef

PRIMJERI

Promicanje recikliranja boca i omota slatkiša i grickalica - IRSKA

Učenici iz škole Coláiste Mhichíl u gradu Limericku bili su nadahnuti sastankom s Urban Co-opom (lokalna trgovina organske hrane) koja smanjuje utjecaj otpada na lokalnom području.

Tim je odlučio podići svijest u cijeloj školi o važnosti recikliranja i nešto poduzeti.

Specifične koristi projekta

- Odgovorili su na potrebu povećanja recikliranja u školi osmišljavanjem i organiziranjem vlastitih sabirnih mjesta kako bi učenici mogli reciklirati rabljene plastične boce i omote slatkiša i grickalica. Inicijativu je odobrio ravnatelj i ona je podigla svijest cijele škole o važnosti recikliranja.
- Učenici su bili iznenađeni koliko su brzo počeli davati vidljive rezultate. Nakon početnog uspjeha, tim je želio nastaviti s prikupljanjem otpada.

Područja o kojima su učili i učile

- Svijest o lokalnim pitanjima zaštite okoliša;
- Sposobnost utjecaja na društvene promjene;
- Empatija i uključivo ponašanje.

Izazovi tijekom provedbe projekta

- Vremenska ograničenja zbog pandemije koja je skratila školsku godinu;
- Pronalaženje načina da se njihova poruka prenese drugima nije bilo tako lako kao što se činilo na prvi pogled.

Citati - učenici, učitelji ili zajednica, partneri

"Ako nigdje ne odložimo svoje boce i omote grickalica, već ih jednostavno bacimo, to je loše za našu zajednicu." Učenik, Coláiste Mhichíl

"Nisam bio svjestan klimatskih promjena, da hrana može imati takav učinak. Stvarno volim činiti nešto kako bih pomogao okolišu." Učenik, Coláiste Mhichíl

"Pa, u većini projekata smo za računalom, ali u ovom smo projektu sudjelovali u praksi, znate, morali smo skkupiti kante za smeće, boce i omote, tako da se to razlikovalo od ostalih projekata." Učenik, Coláiste Mhichíl

Referendum! - Hrvatska

Nakon što su se upoznali s tri grane vlasti, učenici su se odlučili pozabaviti problemom svoje školske zajednice.

Sastali su se s predstavnicima Udruge „Delta“ koja radi na tome da aktivni mladi građani budu prepoznati i poštovani u svojim zajednicama. Nakon razmjenjivanja ideja i rasprave, učenici su se složili da njihov problem leži u školskim toaletima.

Potom su formulirali referendumsko pitanje: "Jeste li suglasni da se odvoje sanitarni čvorovi za djevojke i mladiće?". Proveli su kampanju, izrađivali potrebne materijale i informirali ostale učenike i učenice. Također su se sastali s ravnateljicom i razgovarali s drugim školskim osobljem. Nakon što su prikupili potrebne potpise u samo jednom danu, učenici su izradili vlastite glasačke kutije. Glasalo je čak 60% učenika i učenica. Od toga, 64% je bilo za izmjenu školskih toaleta. Učenici su predstavili rezultate ravnateljici koja je započela s potrebnim procedurama.

Specifične koristi projekta

Učenici i učenice su dobili priliku raditi na svojim vještinama timskog rada, komunikacije i građanskim vještinama. Bolje su upoznali svoju školu i školsko osoblje. Također su postali samopouzdaniji, a neki su dobili motivaciju da se pridruže drugim projektima ili pak pokrenu vlastiti.

Ciljana skupina bili su drugi učenici i učenice koji su vidjeli kako njihovi (mlađi!) kolege čine korjenite promjene u školi. Škole su dobile bolje toalete, ali ipak mnogo više koristi u obliku promjena u školskoj kulturi i atmosferi. Ne događa se često da učenici strukturirano komuniciraju s profesorima i ravnateljima i zahtijevaju poštivanje njihovih prava!

Područja o kojima su učili i učile:

Ishodi učenja:

- Opisati ulogu Ustava Republike Hrvatske;
- Opisati svrhu referenduma, navesti korake u raspisivanju referenduma;
- Analizirati potrebe zajednice i formulirati ih u referendumsko pitanje;
- Opisati svoju ulogu i doprinos pokretanju referenduma u školi.

Učenici su postigli ishode učenja kombinacijom nastave i praktičnog rada.

Izazovi tijekom provedbe projekta:

Referendum je bio dugotrajan, a neki učenici nisu sudjelovali u njemu od početka do kraja zbog situacije s koronavirusom. Oduzimao je mnogo vremena pa su neki učenici smatrali da bi im bilo bolje na običnoj nastavi. Partneri u zajednici i studentice mentorice su smatrale da bi učenicima i učenicama bilo korisnije posvetiti više vremena svakoj aktivnosti i usredotočiti se na grupne aktivnosti.

Citati

Laura, 15 godina: *"Bilo je korisno vidjeti rezultate svog rada. Kad sam u školi, to obično nije toliko važno."*

Sonja, profesorica: *"Primjeri su imali najveći utjecaj, način na koji djeca uče kroz probleme koji se pojavljuju u njihovoj zajednici. Učenici i učenice osjećaju da njihovi postupci mijenjaju školu - ponosni su i osjećaju se više povezani sa školskom zajednicom!"*

Kutija za cipele - Austrija

Uz pomoć nevladine udruge "Kinderschue für Osteuropa" učenici srednjih škola zajedno s mentorima pripremaju kutije pune osnovnog školskog materijala za djecu u istočnoeuropskim zemljama. Sav školski pribor u tim kutijama su učenici ručno izrađivali.

Specifične koristi projekta

Zahvaljujući projektu, komunikacija među učenicima se poboljšala. Imali su nove teme za razgovor i spomenuli su da im je to nešto skroz novo. Razgovor o temama iz zajednice ili humanitarnim temama za njih nije bilo nešto uobičajeno. Primijetili su tu promjenu u učionici. Kroz projekt su dobili i priliku raditi s vršnjacima s kojima prije nisu bili toliko bliski. Učenici su također bili uzbuđeni što su dobili određene zadatke tijekom projekta. Svatko je imao nekoliko koraka koje je trebalo proći i zadatke koje je trebalo obaviti. Mogli su raditi kao tim i biti dio tima. Svatko je bio odgovoran za svoje zadatke, ali istovremeno i za uspjeh tima.

Područja o kojima su učili i učile:

Učenici su bili sretni što su razvili vještine za aktivno građanstvo i proširili vidike. Također, naučili su na koji način potaknuti druge kolege iz razreda koji nisu pokazivali previše interesa.

Izazovi tijekom provedbe projekta:

Komunikacija između učitelja i mentora nije dobro funkcionirala. Učitelji su naveli da uključivanje mentora u projekt zapravo nije bilo potrebno te da se faze projekta mogu provesti i bez mentora. To je stvorilo neke poteškoće u smislu potrebne suradnje i sloge među uključenima u projekt.

Citati

Učenici: *"Bilo je lijepo razgovarati s drugima o toj temi. Obično to ne radimo"*
"Timski rad znači da radite s osobama s kojima prije niste radili"

Partneri u zajednici: *"Mislim da je to nešto odlično, naša djeca sada znaju da negdje u drugom dijelu svijeta postoje djeca koja trebaju osnovne stvari koje mi uzimamo zdravo za gotovo"*

"Rad s partnerima u zajednici i nevladinim udrugama u ovoj dobi može ih motivirati da se bave ovom vrstom posla i u budućnosti."

Reforesta i Recetas de la abuela - Španjolska

Prva aktivnost (SLUSIK Reforesta) bila je usmjerena na podizanje svijesti o okolišu, a učenici su kontaktirali lokalnu nevladinu udrugu koja se bavi zaštitom okoliša i obnovi šuma. Učenici jedne srednje škole su izgradili školski staklenik s autohtonim drvećem i proveli pošumljavanje na izgorjelom brdu pored škole. Druga aktivnost (Recetas de la Abuela) bila je usmjerena na povezivanje sa starijim osobama kako bi se družili s učenicima i dijelili iskustva i stare recepte. Za ovu aktivnost učenici su se obratili lokalnoj udruzi koja je preuzela ulogu posrednika između učenika i umirovljenih susjeda bez rodbine ili aktivnog društvenog života. Učenici su razvili scenarij za intervjuiranje susjeda, a intervjui su se odvijali u školi.

Specifične koristi projekta

- Učenici su postigli ciljeve projekta, a prednosti za ciljanu skupinu i zajednicu se tek trebaju pokazati;
- Škola je postala poznata po uključivanju u zajednicu;
- Profesori su usvojili drugačiji način izvođenja nastave koji će i nastaviti primjenjivati;
- Učenici su razvili svoje socijalne vještine zato što su proaktivno sudjelovali u aktivnostima od samog početka, a njihova motivacija se povećavala kroz faze projekta. Radili su na svojim pregovaračkim i komunikacijskim vještinama te poboljšali sposobnost slušanja i razumijevanja mišljenja i ideja drugih.

Područja o kojima su učili i učile:

Program je pokazao pozitivne rezultate kada je u pitanju socijalno-emocionalno učenje učenika, socijalne vještine i građanske kompetencije. Angažman je rastao s fazama projekta zato što je učenicima trebalo neko vrijeme da shvate krajnji cilj projekta i da je to njihov vlastiti projekt, a ne "još jedan školski projekt". Prisutnost mentora definitivno je pomogla u cijelom procesu budući da dolaze iz područja obrazovanja, ali ne rade kao profesori u toj školi. Taj je kontrast zaista pomogao u zbližavanju i povezivanju.

Izazovi tijekom provedbe projekta:

- Profesori nisu u potpunosti shvatili svoju ulogu u projektu jer od početka nisu shvaćali kako će se njihov rad razlikovati od rada mentora u učionici;
- Zbog početnog nedostatka motivacije učenici su pristupili projektu kao izgovor za preskakanje nastave, pa je određena skupina učenika namjerno usporavala neke aktivnosti i nije im bilo potpuno jasno da to nije još jedan školski projekt;
- Stalno se provlačio i problem implementiranja projekta u školski kurikulum, a na kraju se taj problem nije u potpunosti riješio;
- Nedovoljna uključenost starijih osoba iz zajednice zbog posljedica koronavirusa.

Citati

"Projekt nam je pomogao da bolje upoznamo sebe i druge, a sada se osjećamo povezano s ostatkom razreda" - María, učenica

"Djevojke koje su bile tako tihe i sramežljive na početku školske godine sada su pokazale neočekivane leaderske sposobnosti . Projekt je stvorio kontekst koji im je bio potreban da bi stvarno iskoristile svoj potencijal."- Antonio, profesor

PRIMJERI

Spojová povezuje - noć književnosti i druge aktivnosti čitanja - Slovačka

U sklopu projekta učenici su organizirali nekoliko aktivnosti na temu razvoja čitalačke pismenosti. Jedna skupina učenika organizirala je poseban događaj, Noć književnosti, na kojem su se u školi čitale razne knjige. Druga skupina posjetila je starije osobe u ustanovi socijalne skrbi gdje su zajedno s njima čitali knjige. Učenici su također izvodili kazališne predstave za niže razrede i čitali u novootvorenom školskom prostoru posvećenom knjigama.

Specifične koristi projekta

Projekt je podržao razvoj čitalačke pismenosti u školskoj zajednici i međuljudskih odnosa u školi i široj školskoj zajednici. Učenici su naučili kako učinkovito iskoristiti svoje slobodno vrijeme, razvili kulturu čitanja. U zajednici starijih osoba projekt je pridonio tome da se osjećaju korisno, ali je također podržao njihove međuljudske odnose i stvorio prostor za prenošenje iskustava starije generacije na mlade. Projekt je također pridonio popularizaciji nove školske knjižnice i čitaonice otvorene za učenike.

Još jedna korist projekta: povećani interes učenika za knjige i čitanje, veća neovisnost u organiziranju kulturnih događanja, poboljšane vještine fotografiranja i snimanja, neovisnost učenika u odabiru primjera, rad s književnim tekstom, prihvaćanje volontiranja kao prirodnog dijela školskih aktivnosti.

Područja o kojima su učili i učile:

Aktivno sudjelovanje učenika u pojedinačnim aktivnostima poboljšalo je opće znanje o svjetskoj književnosti. Istodobno je ojačao meke vještine (tzv. soft skills) – komunikaciju, prezentaciju, kritičko razmišljanje, empatiju i društvene vještine.

Glazovi tijekom provedbe projekta:

- Šumovi u komunikaciji i neispunjavanje određenih zadataka, nedovoljna komunikacija između pojedinih članova tima;
- U nekim su slučajevima učenici možda bili pod prevelikim utjecajem učitelja i nisu snosili dovoljnu odgovornost za aspekte aktivnosti koje su mogli i sami provesti.

"Citati – učenici, učitelji ili zajednica, partneri

"Dobila sam uvid u civilno društvo", Maria, učenica, 13 godina

"Dakle, odnos među učiteljima se sigurno promijenio." Jan, student, 14 godina

"Svaka je osoba dio društva i mora na neki način doprinijeti", Anna, učenica, 13 godina

PRILOG 4

OSPOSABLJAVANJE STUDENATA MENTORA I REFERENTNE TOČKE

SLUSIK

OSPOSABLJAVANJE MENTORA

Za učinkovito mentorstvo postoji šest temeljnih normi:

1. Regrutiranje,
2. Selekcija,
3. Osposobljavanje,
4. Umrežavanje i pokretanje,
5. Praćenje i podrška i
6. Zaključak.

Te norme obuhvaćaju aspekte programa studentskog mentorstva koji izravno podupiru mentorski odnos.

1 - Regrutiranje

Prilikom regrutiranja potencijalnih studenata mentora iz visokoškolskih ustanova za programe učenja zalaganjem u zajednici koji se provode u osnovnim školama, važno je da programi postave realna očekivanja o tome što je mentorski odnos i što on može postići. Programi studentskog mentorstva moraju se graditi na osnovi reputacije i pozitivne slike kako bi promovirali uključivanje u program i mentorstvo drugih kao atraktivnu i vrijednu aktivnost. Materijali za regrutiranje moraju biti oblikovani na način koji privlači i uključuje odgovarajuću ciljnu skupinu čije vještine i motivacije najbolje odgovaraju ciljevima i strukturi programa. Važnost ove uloge može se predstaviti raznim studentima iz različitih područja.

Predložene su sljedeće referentne točke:

- Program uključuje strategije regrutiranja koje realno opisuju prednosti, aktivnosti, podršku i izazove studenata mentora u programu učenja zalaganjem u zajednici.
- Program koristi strategije regrutiranja koje oblikuju pozitivne stavove i emocije o ulozi studenata mentora.
- Program regrutira studente mentore čije vještine, motivacije i iskustva najbolje odgovaraju ciljevima i strukturi programa učenja zalaganjem u zajednici.
- Program potiče studente mentore na pomaganje u regrutiranju dajući im resurse za uključivanje pojedinaca koje poznaju, a koji ispunjavaju uvjete programa, da također postanu studenti mentori.
- Program objašnjava studentima mentorima kako im uloga studenta mentora, mentorstvo i volontiranje može koristiti.
- U sklopu programa postoji javno dostupan dokument koji navodi uvjete koje studenti mentori moraju ispunjavati za pristup programu učenja zalaganjem u zajednici.
- Program kontinuirano koristi razne strategije za regrutiranje studenata mentora (kao što su izravni upiti, društvene mreže, tradicionalne metode masovne komunikacije, prezentacije, preporuke).
- Program održava informativne susrete za potencijalne studente mentore.

2 - Selekcija

Selekcija potencijalnih studenata mentora pomaže u određivanju imaju li oni dovoljno vremena, predanosti i karakternih osobina kako bi bili sigurni i učinkoviti u svojoj ulozi.

Predložene su sljedeće referentne točke:

- Program postavlja kriterije za uključivanje studenata mentora u program, kao i kriterije za diskvalifikaciju neprikladnih kandidata.
- Potencijalni studenti mentori ispunjavaju pisanu prijavu koja uključuje pitanja koja će pomoći u procjeni njihove prikladnosti za mentorstvo mladih ljudi.
- Program uključuje barem jedan razgovor uživo sa svakim potencijalnim studentom mentorom koji uključuje pitanja koja će pomoći u procjeni njihove sposobnosti mentorstva mlade osobe.
- U sklopu programa provodi se sveobuhvatna provjera kaznene evidencije potencijalnih studenata mentora.
- Potencijalni studenti pismeno se obvezuju da će odvojiti minimalno vrijeme propisano za program učenja zalaganjem u zajednici.
- Potencijalni studenti mentori pismeno se obvezuju na sudjelovanje u sastancima uživo s dodijeljenim učenicima onoliko često i onoliko dugo koliko to zahtijeva program učenja zalaganjem u zajednici.
- Program koristi provjerene alate i metode selekcije kako bi identificirali pojedince koji imaju stavove i uvjerenja koji podržavaju sigurne i učinkovite mentorske odnose.

Osposobljavanje potencijalnih studenata mentora u vezi osnovnog znanja, stavova i vještina potrebnih za izgradnju učinkovitih i sigurnih mentorskih odnosa koristeći se kulturološki prikladnim jezikom i alatima.

Predložene su sljedeće referentne točke:

Program pruža studentima mentorima najmanje dva sata osposobljavanja uživo prije povezivanja s učenicima.

Prije povezivanja s učenicima program studentima mentorima pruža osposobljavanje vezano za sljedeće teme:

1. uvjeti programa (npr. trajanje mentorstva, učestalost mentorstva, trajanje posjeta, protokoli za odsutnost, kašnjenje na susrete i završetak mentorstva);
2. ciljevi i očekivanja sudionika u vezi mentorskog odnosa;
3. obveze sudionika i odgovarajuće uloge;
4. razvoj i održavanje odnosa;
5. etička i sigurnosna pitanja koja se mogu pojaviti u vezi s mentorskim odnosom;
6. učinkovit raskid mentorskog odnosa;
7. resursi dostupni za pomoć i podršku studentima mentorima;
8. mogućnosti i izazovi povezani s mentorstvom određenih skupina mladih (poput djece s roditeljem u zatvoru, mladih koji su uključeni u pravosudni sustav za maloljetnike, mladih koji su u skrbi udomitelja, onih koji su napustili školu), ako je primjenjivo; i
9. pokretanje mentorskog odnosa.

TPrije povezivanja s učenicima program studentima mentorima pruža osposobljavanje vezano za sljedeće strategije upravljanja rizicima koje odgovaraju modelu programa, okolini i populaciji:

1. primjeren fizički kontakt;
2. kontakt s programom učenja zalaganjem u zajednici (npr. kome se obratiti i kada);
3. uvjeti za praćenje odnosa (npr. vrijeme odziva, učestalost, raspored);
4. odobrene aktivnosti;
5. obvezni izvještaji koji se odnose na sumnju na zlostavljanje djece ili zanemarivanje, kao i na suicidalnost i homicidalnost;
6. povjerljivost i anonimnost;
7. korištenje digitalnih i društvenih medija;
8. noćenja i putovanja: novac potrošen na učenika i mentorske aktivnosti;
9. prijevoz;
10. postupci u hitnim i kriznim situacijama;
11. zdravstvena skrb i liječenje;
12. disciplina;
13. ovisnost;
14. uključivanje drugih u susrete s učenicima (npr. braća i sestre, prijatelji učenika);
15. korištenje fotografija i slika;
16. evaluacija i korištenje podataka;
17. žalbeni postupci; i
18. druge teme vezane uz program.

Prilikom povezivanja studenata mentora i učenika te pokretanja mentorskog odnosa važno je koristiti strategije koje će povećati vjerojatnost da će mentorski odnosi biti održivi i učinkoviti.

Predložene su sljedeće referentne točke:

- Program uzima u obzir osobine studenta mentora i učenika (npr. interesi; blizina; dostupnost; dob; spol; rasa; etnička pripadnost; osobnost; izražene sklonosti studenta mentora, učenika i roditelja ili skrbnika; ciljevi; prednosti; prethodno iskustvo) pri odabiru parova.
- Program organizira i dokumentira uvodni susret između studenta mentora i učenika.
- Osoblje programa mora biti prisutno tijekom prvog susreta između studenta mentora i učenika.
- Student mentor, učenik i zaposlenik programa učenja zalaganjem u zajednici osobno će se sastati kako bi potpisali sporazum o pravima i obvezama koji je u skladu s pravilima i zahtjevima programa (kao što su učestalost, intenzitet i trajanje susreta mentora i učenika; uloge svake osobe uključene u mentorski odnos; učestalost kontakta s programom) i dokument o politici upravljanja rizicima.
- Program povezuje učenike sa studentom mentorom koji je najmanje tri godine stariji od učenika.
- Program sponzorira događanje na kojem se potencijalni studenti mentori i učenici mogu susresti i međusobno komunicirati te pružiti programu povratne informacije o preferencijama za povezivanje.

- Program osigurava da se početni susret održi u školi.
- Osoblje programa priprema studente mentore za prvi susret nakon određivanja para (na primjer, pružaju studentima mentorima osnovne informacije o potencijalnim učenicima; podsjećaju studente mentore na povjerljivost; raspravljaju o potencijalnim mogućnostima i izazovima koji se odnose na mentorstvo i podršku predloženog učenika).
- Osoblje programa priprema učenike za prvi susret nakon određivanja para (na primjer, pruža učenicima osnovne informacije o odabranom studentu mentoru).

U praćenju ključnih trenutaka u mentorskom odnosu te usklađenosti sa sigurnosnim zahtjevima i podrške učenika pružanjem stalnih konzultacija, rješavanja problema, osposobljavanja i pristupa resursima tijekom cijelog odnosa.

Predložene su sljedeće referentne točke:

- Program je u kontaktu sa studentima mentorima i učenicima najmanje jedan puta mjesečno tijekom prvog mjeseca i kasnije.
- U svakom kontaktu praćenja studenta mentora, program bi trebao putem standardnog postupka upitati studente mentore o mentorskim aktivnostima, rezultatima učenika, sigurnosti djece, kvaliteti mentorskog odnosa i utjecaju mentorstva na studenta mentora i učenika.
- U svakom kontaktu praćenja učenika, program bi trebao putem standardnog postupka pitati učenike o mentorskim aktivnostima, rezultatima učenika, sigurnosti djece, kvaliteti mentorskih odnosa i utjecaju mentorstva na učenike.
- Program slijedi provjereni protokol kako bi se dobila dublja procjena studenata mentora i učenika o kvaliteti njihovih mentorskih odnosa te koristi znanstveno ispitane alate za procjenu odnosa.
- Program se povezuje s odgovornom odraslom osobom u životu svakog učenika (kao što je roditelj, skrbnik ili nastavnik) najmanje dva puta mjesečno tijekom prvog mjeseca i jednom mjesečno nakon toga.
- Program redovito provodi evaluaciju svih parova kako bise utvrdilo treba li ih zaključiti ili poticati da nastave.
- Program dokumentira informacije o svakom susretu učenika sa studentom mentorom, uključujući barem datum, trajanje i opis dovršene aktivnosti.

- Program pruža studentima mentorima pristup odgovarajućim resursima (poput stručnih savjeta osoblja programa ili drugih, publikacija, mrežnih resursa, iskusnih studenata mentora) kako bi pomogli studentima mentorima u rješavanju problemakoji se mogu pojaviti u njihovim mentorskim odnosima.
- Program pruža učenicima i nastavnicima pristup ili preporuke odgovarajućih resursa (kao što su stručni savjeti osoblja programa ili drugih, publikacije, mrežni resursi, dostupne preporuke za socijalne usluge) kako bi im pomogli u rješavanju novih potreba i problema koji se mogu pojaviti.
- Program pruža jednu ili više mogućnosti za osposobljavanje studenata mentora nakon povezivanja s učenicima.
- Program redovito daje studentima mentorima povratne informacije o rezultatima učenika i utjecaju mentorstva na učenike kako bi kontinuirano poboljšavali rezultate učenika i potaknuli zadržavanje studenata mentora.
- Program održava barem jedan susret uživo za praćenje i podršku studenata mentora, učenika i nastavnika.
- Program održava jednu ili više grupnih aktivnosti za parove i/ili nudi informacije o događanjima u koje bi se parovi možda željeli uključiti.
- Program održava jednu ili više grupnih aktivnosti za parove i obitelji učenika.
- Program zahvaljuje studentima mentorima i prepoznaje njihov doprinos u nekom trenutku tijekom svake godine mentorskog odnosa, a prije zaključivanja odnosa.
-

Kako bi se olakšalo zaključivanje odnosa na način koji prepoznaje doprinos studenta mentora i učenika te koji im pruža priliku da se pripreme za zaključivanje i procjenu iskustva.

Predlažu se sljedeće referentne točke:

- Program ima proceduru za vođenje predviđenih i nepredviđenih zaključivanja odnosa, kada članovi para žele i mogu sudjelovati u procesu zaključivanja.
- Program ima proceduru za vođenje zaključivanja kada jedan od članova para ne može ili ne želi sudjelovati u procesu zaključivanja.
- U sklopu programa održavaju se završni razgovori sa studentima mentorima i učenicima.
- Program ima pisana pravila i procedure za ponovno povezivanje mentora i učenika.
- Program potvrđuje da se slijedila procedura zaključivanja.
- Bez obzira na razlog zaključivanja, program učenja zalaganjem u zajednici trebao bi održati raspravu sa studentima mentorima o sljedećim temama: rasprava o osjećajima studenata mentora koji se odnose na zaključak; rasprava o razlozima zaključka, ako je primjenjivo; rasprava o pozitivnim iskustvima u mentorskom odnosu; postupak pravovremenog obavješćavanja učenika i njihovih roditelja/skrbnika, ako je primjenjivo, o predviđenom završnom susretu kako bi se omogućilo dovoljno vremena da se učenik pripremi na zaključak; pregled pravila programa o kontaktiranju poslije zaključka, osmišljavanje plana za kontakt poslije zaključka, ako je primjenjivo; i rasprava o mogućem ponovnom povezivanju, ako je primjenjivo.

- Bez obzira na razlog zaključivanja odnosa, program učenja zalaganjem u zajednici trebao bi održati raspravu s učenicima o sljedećim temama: rasprava o osjećajima učenika koji se odnose na zaključak; rasprava o razlozima zaključivanja, ako je primjenjivo; rasprava o pozitivnim iskustvima u mentorskom odnosu; postupak o obavješćavanju studenta mentora, ako je primjenjivo, o vremenu zaključivanja; pregled pravila programa za kontakt nakon zaključivanja; osmišljavanje plana za kontakt nakon zaključivanja, ako je primjenjivo; osmišljavanje plana za posljednji susret para, ako je moguće; te rasprava o mogućem ponovnom povezivanju, ako je primjenjivo.
- Program sadrži pisanu javnu izjavu za roditelje ili skrbnike, ako je primjenjivo, kao i za studente mentore i učenike, koja navodi uvjete zaključivanja odnosa i pravila za kontakt studenta mentora i učenika nakon zaključivanja (npr., uključujući kontaktiranje putem digitalnih medija ili društvenih mreža).
- Program održava završni susret ili događanje za studente mentore i učenike, kada je primjenjivo, kako bi označili napredak i tranziciju ili prepoznali promjene u mentorskom odnosu.
- Osoblje programa učenja zalaganjem u zajednici osposobljava i podržava učenike i studente mentore, a kada je to primjenjivo, i roditelje ili skrbnike o tome kako se učenici mogu poistovjetiti i povezati sa stvarnim uzorima u svom životu.

PRILOG 5

OPIS MODELA PLACE

SLUSIK

OPIS MODELA PLACE

Priprema

Oblikovanje i planiranje iskustva učenja zalaganjem u zajednici kako bi se podržali ciljevi učenja učenika povezani s nastavom i konceptima koji se uče u okviru određenog/određenih predmeta. U ovoj fazi sve se svodi na pripremu i oblikovanje iskustva učenja zalaganjem u zajednici te procjenjivanje jeste li vi i vaša škola spremni za provedbu učenja zalaganjem u zajednici koristeći model PLACE. Ako niste, sada trebate odrediti što trebate učiniti da postanete spremni.

Povezivanje

Povezivanje učenika s partnerima u zajednici, studentima mentorima i s drugim učenicima te odabir potreba zajednice ili aktivnosti koje najbolje podržavaju ciljeve učenja učenika unutar željenog sadržaja kurikuluma te postizanje zajedničkog dogovora o ulogama svakog sudionika.

Djelovanje

Povezivanje učenja s problemima iz stvarnog života, razvijanje ideja s partnerima u zajednici. U fazi djelovanja učenici pokazuju da mogu povezati naučeno s nastave sa životnim problemima i mogućnostima, razvijajući odgovorne stavove i ponašanja prema zajednici unutar i izvan škole. Ova faza se također odnosi na promišljanje o onome što su učenici radili i što su naučili kroz proživljeno iskustvo.

Zaključak i proslava

Demonstracija onoga što su učenici naučili i što su postigli u partnerstvu sa zajednicom. Učenici imaju priliku javno predstaviti rezultate svog angažmana pred partnerima u zajednici, uključujući prijatelje, obitelj, političare i druge relevantne aktere u zajednici.

Učinak

TU ovoj fazi ideje učenika su dovršene, u stanju su primijeniti naučeno te je ostvarena međusobna korist; učenik/ca je dao/la vrijedan doprinos zajednici.

PRILOG 6

"JE LI MOJA ŠKOLA SPREMNA" (KONTROLNI POPIS)

SLUSIK

"JE LI MOJA ŠKOLA SPREMNA"

SLUSIK

- ✓ 1. Podržava li ravnatelj inicijative za učenje zalaganjem u zajednici?
- ✓ 2. Imate li nekoliko strastvenih, upućenih nastavnika koji će predvoditi učenje zalaganjem u zajednici u vašoj školi?
- ✓ 3. Je li vaša škola odredila koordinatora učenja zalaganjem u zajednici i dala mu dovoljno vremena za odgovarajuću koordinaciju?
- ✓ 4. Je li vaša škola formirala mali odbor koji će se sastajati i planirati smjer u kojem će ići učenje zalaganjem u zajednici u kontekstu vaše škole?
- ✓ 5. Je li vaša škola razvila viziju i definiciju učenja zalaganjem u zajednici u vašoj školi?
- ✓ 6. Jesu li nastavnici razmislili o onome što već provode i što se može pretvoriti u inicijative za učenje zalaganjem u zajednici bez previše dodatnog posla?
- ✓ 7. Je li vaša škola bila realna u određivanju vremena potrebnog za planiranje i razvijanje nastavnih jedinica koje uključuju inicijative za učenje zalaganjem u zajednici?
- ✓ 8. Ima li vaša škola ciljeve koje želi postići u jednoj godini? Dvije godine? Dugoročno?
- ✓ 9. Je li vaša škola na sjednicama raspravljala i planirala stručno usavršavanje nastavnika?

PRILOG 7

POPIS SOCIJALNIH I GRAĐANSKIH KOMPETENCIJA

SLUSIK

POPIS SOCIJALNIH I GRAĐANSKIH KOMPETENCIJA

SLUSIK

SOCIJALNE KOMPETENCIJE povezane su sa socijalnom interakcijom i međuljudskom komunikacijom.:

1. Konstruktivna suradnja s drugima
2. Međuljudski odnosi
3. Razumijevanje pravila ponašanja općenito prihvaćenih u različitim društvima i okolinama (na primjer, prilagodba vladanja i ponašanja u poznatim i nepoznatim situacijama s obzirom na kulturne raznolikosti)
4. Razumijevanje pravila komunikacije općenito prihvaćenih u različitim društvima i okolinama (na primjer, prilagodba jezika i komunikacije u poznatim i nepoznatim situacijama)
5. Empatija (na primjer, uzimanje u obzir tuđe poteškoće i ograničenja)
6. Razumijevanje drugačijih mišljenja (na primjer, slušanje, uvažavanje i razmatranje mišljenja i prijedloga drugih)
7. Pokazivanje tolerancije
8. Vještina pregovaranja (na primjer, vještina preispitivanja vlastitih ciljeva i popuštanja, kao i postizanja kompromisa)
9. Vještina rješavanja sukoba (na primjer, sposobnost nošenja s različitim interesima i stavovima u konfliktnoj situaciji kako bi pronašli razumno i pravedno rješenje)
10. Vještina timskog rada (na primjer, sposobnost nošenja s količinom posla i komunikacijom tijekom obavljanja zajedničkih zadataka)
11. Razvijanje samopouzdanja (na primjer, prepoznavanje vrijednosti i doprinosa drugih, pokazivanje dostupnosti i razumijevanja)
12. Otvorenost za suradnju (na primjer, spremnost na doprinos prema vlastitim mogućnostima i vremenu)
13. Asertivnost (na primjer, konstruktivno izražavanje vlastitih stavova, ciljeva ili interesa bez ugrožavanja drugih)
14. Spremnost na kompromis (na primjer, poštivanje dogovora s partnerima, poslodavcima i kolegama)

GRAĐANSKE KOMPETENCIJE su podijeljene na odgovornost, svijest i sudjelovanje. Te kompetencije uključuju ključna znanja, vještine i stavove za razvoj vrijednosti u okviru aktivnog građanstva. Ciljevi educiranog individualnog i zajedničkog djelovanja vezani su za osjećaj zajedništva, prihvatanja i poštovanja u zajednicama, odgovornost za održivi razvitak i razvijanje demokratskog društva.

a) Odgovornost: individualno djelovanje usmjereno na promidžbu društvenih vrijednosti:

1. Aktivna podrška ravnopravnosti spolova
2. Podrška održivim životnim stilovima (npr. preispitivanje navika potrošača)
3. Promicanje kulture mira i nenasilja (na primjer, podrška financijskim društvima koja ne ulažu u oružje)
4. Spremnost na poštivanje privatnosti drugih (poput poštivanja privatnosti na društvenim mrežama)
5. Spremnost na preuzimanje odgovornosti za okoliš (na primjer, sudjelovanje u inicijativama usmjerenim na zaštitu okoliša).

b) Sudjelovanje: zajedničko djelovanje usmjereno na promidžbu društvenih vrijednosti:

1. Interakcija s drugima u pitanjima općeg ili javnog interesa (na primjer, sudjelovanje u akcijskim grupama, političkim strankama ili interesnim skupinama)
2. Vještine za razvoj konstruktivnog sudjelovanja u aktivnostima zajednice (na primjer, dobrovoljno djelovanje u zajednici, sudjelovanje u lokalnim inicijativama)
3. Vještina pristupanja, kritičkog razumijevanja i interakcije s tradicionalnim medijima (primjerice novine, časopisi, televizija, bez obzira radi li se o tiskanim ili digitalnim oblicima)

4. ještina pristupanja, kritičkog razumijevanja i interakcije s novim medijima (na primjer, društvene mreže, blogovi)

5. Spremnost na sudjelovanje u demokratskom odlučivanju na svim razinama i u građanskim aktivnostima (na primjer, upotreba postojećih mehanizama za utjecanje na formalnu politiku)

c) Svijest: pokazivanje interesa i razumijevanje okvira i pojma građanstva

1. Poznavanje osnovnih pojmova i fenomena koji se odnose na pojedince, skupine, radne organizacije, društvo, gospodarstvo i kulturu
2. Svijest o ciljevima, vrijednostima i politikama političkih i društvenih pokreta
3. Svijest o klimatskim promjenama na globalnoj razini i njihovim glavnim uzrocima
4. Svijest o demografskim promjenama na globalnoj razini i glavnim uzrocima
5. Poznavanje europske integracije
6. Razumijevanje multikulturalnih i socioekonomskih aspekata europskih društava (na primjer, poznavanje demografske raznolikosti drugih europskih društava što se tiče jezika, etničke pripadnosti, religije...)
7. Razumijevanje uloge i funkcije medija u demokratskim društvima
8. Kritičko razmišljanje (na primjer, kritička konzumacija medija, kritičko razumijevanje i prihvatanje stajališta)
9. Zanimanje za politička zbivanja
10. Zanimanje za socioekonomski razvoj
11. Zanimanje za humanističke znanosti

POPIS SOCIJALNIH I GRAĐANSKIH KOMPETENCIJA.

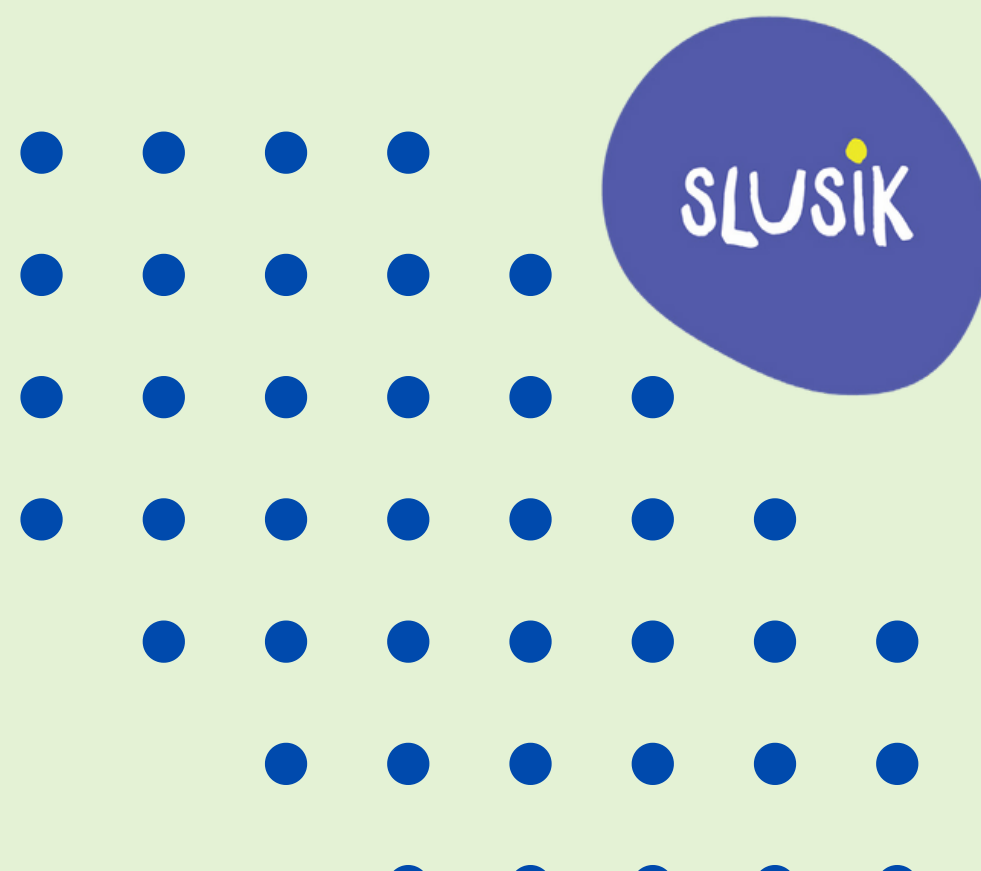
EUROPSKE ZAJEDNIČKE VRIJEDNOSTI navedene su u Povelji Europske unije o temeljnim pravima i uključuju:

- Dostojanstvo
- Slobode
- Demokraciju
- Jednakost
- Vladavinu prava
- Ljudska prava
- Prava manjina
- Pluralizam
- Toleranciju
- Pravdu
- Solidarnost

PRILOG 8

UPUTE ZA VREDNOVANJE PARTNERA U ZAJEDNICI

COMMUNITY PARTNER ASSESSMENT TOOL

Evaluation form for Community Partners

1. Do you have previous experience in implementing SL projects?

- a) Yes
b) No

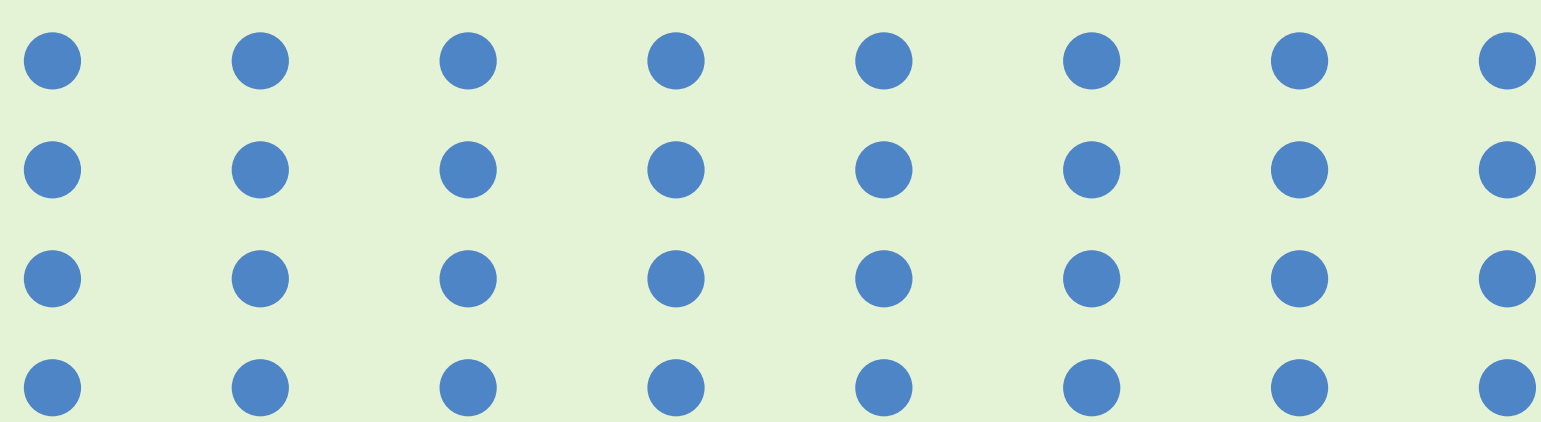
2. Please try to evaluate whether the problem or need to which the project responded was sufficiently resolved

- a) Was not resolved at all
- b) Partially
- c) Completely

3. Was the project manageable in terms of resources in your organisation?

4. Describe the project's benefits for your organisation and/ or its beneficiaries.

5. Describe what you would invest in the project differently if you were to implement it again.

PRILOG 9

METODE ZA EVALUACIJU USPJEHA UČENIKA KROZ UČENJE ZALAGANJEM U ZAJEDNICI

METODE ZA EVALUACIJU USPJEHA UČENIKA

Roots and Shoots Toolkit (Rootsandshoots.org)

Problem Tree Project (Digital Promise)

Project Planning Workbook (Maine.gov)

Tool for Youth Work and Projects (SALTO Youth)

Methods of Evaluating Student Performance
through Service Learning (Digital Commons)

PRILOG 10 POJMOVNIK

SLUSIK

Najbolja praksa: metoda ili tehnika koja je općenito prihvaćena kao najbolja zato što daje učinkovite rezultate.

Građanske i socijalne kompetencije: skup znanja, vještina, stavova i vrijednosti koji omogućuje pojedincu da funkcionira u stvarnom životu. Građanske kompetencije omogućuju ljudima da u potpunosti sudjeluju u društvu na temelju znanja o društvenim i političkim konceptima i strukturama te predanosti aktivnom i demokratskom sudjelovanju.

Građanska odgovornost: djelovanje i ponašanje povezano s demokracijom i društvenim angažmanom. Djelovanje u sklopu građanske odgovornosti može se očitovati u zagovaranju raznih pokreta, kao što su politički, ekonomski, građanski, okolišni problemi ili problemi kvalitete života.

Analiza potreba: Formalni, sustavni proces određivanja i evaluacije osposobljavanja koje se mora provesti ili specifične potrebe.

Neformalno učenje: intencionalno učenje koje se odvija u različitim okruženjima i situacijama gdje podučavanje/osposobljavanje i učenje nisu nužno jedine ili glavne aktivnosti.

Sekundarno obrazovanje: *.

Učenje zalaganjem u zajednici: strategija podučavanja i učenja koja objedinjuje značajno djelovanje u zajednici te obrazovanje i refleksiju.

Projekt učenja zalaganjem u zajednici: projekt koji može osigurati postizanje ishoda učenja kroz djelovanje u zajednici i razvoj građanskih i socijalnih kompetencija.

Kurikulum učenja zalaganjem u zajednici: izgled sata i obrazovni sadržaj koji se podučava u školi ili na određenom tečaju ili programu učenja zalaganjem u zajednici.

Socijalna uključenost: proces poboljšanja uvjeta za sudjelovanje pojedinaca i skupina u društvu– povećanje sposobnosti, mogućnosti i dostojanstva osoba u nepovoljnom položaju na temelju njihovog identiteta ili situacije.

Socijalna isključenost: proces u kojem su pojedincima uskraćena prava, mogućnosti i resursi (ili imaju nepotpun pristup) koji su obično dostupni članovima neke druge skupine.

Unaprjeđenje: proces reorganizacije kako bi se poboljšala učinkovitost i podizanje svijesti.

